



ISSN 1392-4753

RIMITAS





TRIMITAS

2017 m. Nr. 3 (1312)

Leidžiamas nuo 1920 m. birželio / Atkurtas 1990 m. liepą.

Išėina kas antrą mėnesį

Tiražas 1000 egz.

Mieli „Trimito“ skaitytojai,

gegužės pabaigoje vykusios jaunųjų šaulių žaidynės simboliškai atidarė vasaros stovyklų maratoną, o pirmasis vasaros savaitgalis turbūt ne vieno šaulio kalendoriuje buvo pažymėtas ypatingai, nes neeilinis Lietuvos šaulių sąjungos suvažiavimas svarbus įvykis kiekvienam, juk jo metu paaiškėjo, kas ateinančius trejus metus vadovaus Lietuvos šaulių sąjungai. Pokyčiai dažniausiai būna pažymėti nerimo, lūkesčių ženklais, tačiau svarbiausia ir toliau vieningai judėti ta pačia kryptimi, toliau aktyviai dalyvauti įvairiose veiklose, mokytis ir dalintis savo žiniomis.

Šiame numeryje džiaugiamės ir dalinamės puikiais šaulių pasiekimais KASP organizuotose geriausio skyriaus varžybose, kuriose pirmą kartą dalyvavo ir Šaulių sąjungos komanda. Nors šauliams nedaug trūko iki prizinės vietos, džiugu, kad mūsų organizacijos nariai priverčia pasitempti ir „suklusti“ kitų organizacijų narius. Sveika konkurencija tik padeda tobulėti.

Kalbėjimas apie Vladą Putvinskį niekada nebūna „tuščias“, todėl kviečiame atkreipti dėmesį į kelis tekstus, kurie sufleruoja, kaip jo mintys ir vertybės pritaikomos šiandien.

Malonaus skaitymo.

Nuoširdžiai

Dovilė Rusteikienė,

„Trimito“ redaktorė

SPAUDOS,
RADIO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS



Projekta „Dialogas ir/ar kova: viešosios erdvės iššūkiai“ (straipsniai: „Žaibo kirtis 2017: kai veikiama išvien“, „(Ne)užmirštas Vladas Putvinskis“, „Užsispyrimas ir didelis noras padeda siekti savo tikslų“, „XIX-osios jaunųjų šaulių žaidynės“) remia Spaudos, radio ir televizijos rėmimo fondas.

2017 m. skirta 6 tūkst. eurų.

ŠIAME NUMERYJE:**ĮVYKIAI**

Neeilinis Lietuvos šaulių sąjungos suvažiavimas	2
„Žaibo kirtis 2017“: kai veikiama išvien	5
Varžybose šauliai priverstė pasitempti karius savanorius	6

TEMA

(Ne)užmirštas Vladas Putvinskis	8
Kryptingas jaunųjų šaulių ugdymas pagal Vlodo Putvinskio priesakus	10
Subtili muzika priminė, kad Ukrainos vaikams reikia pagalbos	12

POKALBIS

Užsispyrimas ir didelis noras padeda siekti savo tikslų	14
---	----

JAUNIEJI ŠAULIAI

XIX-osios jaunųjų šaulių žaidynės	16
Jaunųjų šaulių vasaros stovyklos	17

PLAKATAS

Pasiruošimo gynybai gyvenvietėse etapai	18
---	----

JAUNIEJI ŠAULIAI

Naujos patirtys ir prasmingi įspūdžiai	22
--	----

SAJA – ŠVIESTIS IR ŠVIESTI

Praktika ES institucijose	24
---------------------------	----

ATMINTIS

Garbės šaulio vardas – tarpukario LŠS pavyzdžiai	26
--	----

GINKLAS

„Kel-Tec RFB“	28
---------------	----

KAS KUR KADA

TRIMITAS REKOMENDUOJA	30
-----------------------	----

REDAKCIJA

Redaktorė Dovilė Rusteikienė, kalbos redaktorė Eglė Vėbraitė, korespondentas Valdas Kilpys, dizaineris-maketuotojas Ignas Gaižauskas.

Redakcijos kolegija: Liudas Gumbinas (LŠS vadas), Mindaugas Nefas (CV narys), Sigitas Ozgirdas (CV narys), Alina Bortkevič (CV narys), Juozas Janušaitis (CV narys), Jolita Mickevičiūtė (LŠS studentų korporacijos „Saja“ narė), Irena Šalaviejiienė (LŠS išeivijoje šaulė).

I viršelis Šarūno Rimkaus nuotrauka, II, III ir IV-tame viršeliuose Valdo Kilpio nuotraukos.

Adresas: Laisvės al. 34, LT-44240 Kaunas, Lietuva. Tel.: + 370 615 27315, el. p. redakcija@sauliusajunga.lt • facebook.com/trimitas.lt
Leidėjas: Lietuvos šaulių sąjunga • www.sauliusajunga.lt • facebook.com/sauliusajunga.lt

Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su autorių nuomone.
Rankraščiai negrąžinami ir nerecenzuojami. Dėl spaudos broko kreiptis į spaustuve.
Spausdino UAB „Judex spauda“, Europos pr. 96C, LT-46351 Kaunas.

Atstovai užsienyje:

LŠS išeivijoje (JAV) J. R. Butkus • Toronto (Kanada) V. Pūtvio kuopos vadas V. Pečiulis
Facebook: „Lietuvos Šaulių Sąjunga Išeivijoje – Centro valdyba“

© „Trimitas“, 2017
Leidinio indeksas 5291.
ISSN 1392-4753
Tiražas 1000 egz.



NEEILINIS LIETUVOS ŠAULIŲ SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

Dovilė Rusteikienė | Nuotraukos Igno Gaižausko

Birželio 3 d. visų Lietuvos šaulių sąjungos rinktinių atstovai, buvę Sąjungos vadai ir kiti garbūs svečiai rinkosi Kaune, išskirtinėje miesto erdvėje, tarpukariu statytoje Karininkų ramovėje. Ši diena buvo ypatinga, nes neeiliniai Sąjungos suvažiavimai vyksta kas trejus metus, o per juos priimamas vienas svarbiausių sprendimų – renkamas naujas Sąjungos vadas. Šiemet kandidatų į Sąjungos vadus krašto apsaugos ministras pasiūlė plk. ltn. Gintarą Koryzną.



Neeilinio suvažiavimo metu sveikini-
mo žodžius tarė Lietuvos krašto ap-
saugos ministras Raimundas Karoblis,
Seimo narys Juozas Olekas, buvęs
Sąjungos vadas ats. plk. Jonas Gečas.
Visi kreipėsi į šaulius vieningai akcen-
tavo šaulių ryžtą ir pasirengimą ginti
savo kraštą. Krašto apsaugos minis-
tras sveikindamas šaulius taip pat
pabrėžė organizacijos svarbą ir jos
didelį bei svarų indėlį į pasirengimą
ginti Lietuvą: „Smagu matyti augan-
čią ir stiprėjančią organizaciją, kurioje
vyrauja šaulius vienijančios vertybės:
patriotizmas, savanorystė, pilietiš-

kumas. Šaulių vaidmuo, pasitinkant
šiandienos iššūkius, labai svarbus.“
Suvažiavimo metu ministras išsky-
rė keturias LŠS veiklos kryptis: tai 1)
LŠS ir kariuomenės bendradarbiavimo
stiprinimas, 2) neginkluoto pilietinio
pasipriešinimo organizavimas, 3) jau-
nųjų šaulių veikla ir 4) naujų narių pri-
traukimas, kuris svarbus tolimesniam
organizacijos stiprinimui. „Lietuvos
šaulių sąjunga gyvuoja ir gyvuos, yra
stipri ir dar stiprės, prasmingai prisi-
deda prie pasiruošimo prireikus ginti
mūsų Tėvynę“, – tokiais žodžiais svei-
kinimo kalbą baigė ministras.





„Smagu matyti augančią ir stiprėjančią organizaciją, kurioje vyrauja šaulius vienijančios vertybės: patriotizmas, savanorystė, pilietiškumas. Šaulių vaidmuo, pasitinkant šiandienos iššūkius, labai svarbus.“

Lietuvos krašto apsaugos ministras R. Karoblis

Ats. plk. ltn. L. Gumbinas pristatė savo vadovavimo LŠS metu nuveiktus darbus. Išskyrė teisinės bazės su-reguliavimą: „Kas primiršo, 2014 m. vyko viešas nesutarimas tarp Lietuvos šaulių sąjungos ir Krašto apsaugos ministerijos dėl Lietuvos šaulių sąjungos įstatymo pakeitimo. Sąjungos poreikius atitinkantis ir suderintas įstatymo pakeitimas įvyko dar

tais pačiais metais ir tapo svarbus Sąjungos veiklos kokybei gerinti. Be minėto įstatymo bendromis Seimo ir šaulių pastangomis taip pat pavyko priimti Ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatymą, atvėrusį duris ginklams šaulio tarnybai.“ 2014 metais keltas ambicingas tikslas – apie 30 proc. padidinti Sąjungos narių skaičių ir perkopti 10 tūkst. „Šiandien rinktinių dėka šis skaičius yra apie 11 tūkstančių narių, įskaitant 900 narių, kurie vien per 2016 m. buvo pašalinti ar išstoję“, – kalbėjo ats. plk. ltn. L. Gumbinas. Specialistų dėka rinktinėse suaktyvėjo šaulių karinis rengimas: vedami įvairūs kursai, vyksta pratybos. Galiausiai kadenciją baigiantis vadas padėkojo bendražygiams, kariuomenės atstovams už kartu nuveiktus darbus.

Kalbėdamas apie aktualius klausimus, kurie artimiausioje ateityje lauks naujo LŠS vado, ats. plk. ltn. L. Gumbinas į pirmąjį planą iškėlė tarpusavio pasitikėjimo ir pagarbos

„Esu įsitikinęs, kad ypač svarbu skatinti Lietuvos šaulių sąjungą, taip pat ir visuomenę labiau pasitikėti vieni kitais, nes tik šitaip, reikalui esant, atsirasime laiku ir vietoje Tėvynės labui.“

ats. plk. ltn. L. Gumbinas

skatinimą: „Esu įsitikinęs, kad ypač svarbu skatinti Lietuvos šaulių sąjungą, taip pat ir visuomenę labiau pasitikėti vieni kitais, nes tik šitaip, reikalui esant, atsirasime laiku ir vietoje Tėvynės labui.“

Naujojo LŠS vado kandidatūrą teikia ministras, todėl padėkojęs ats. plk. ltn. L. Gumbinui už jo nuveiktus darbus ir akivaizdžiai pastebimą Sąjungos plėtrą, šauliams pristatė kandidatą G. Koryzną, Estijoje veikiančio Baltijos gynybos koledžo lektorių, karininką, anksčiau vadovavusį Specialiųjų operacijų pajėgų Vytauto Didžiojo jėgerių batalionui. Kalbėdamas pabrėžė tris jo savybes: lyderystę, kompetenciją ir motyvaciją. „Be karininkui svarbių savybių jis turi ir pedagoginės patirties, yra išrinktas vienu geriausiu Baltijos gynybos koledžo Estijoje dėstytoju“, – teigė R. Karoblis.

Pats plk. ltn. G. Koryzna suvažiavimo metu akcentavo kiekvieno šaulio svarbą organizacijai ir kariuomenei.





„Sajungoje yra labai daug šaulių, turinčių neįkainojamos patirties, perspektyvių, įvairių sričių specialistų – visus juos galime pasiūlyti Lietuvos kariuomenei į pagalbą rengiant informacinių operacijų, kibernetinių programų specialistus, medikus ir kt.“

plk. ltn. G. Koryzna

„Sajungoje yra labai daug šaulių, turinčių neįkainojamos patirties, perspektyvių, įvairių sričių specialistų – visus juos galime pasiūlyti Lietuvos kariuomenei į pagalbą rengiant informacinių operacijų, kibernetinių programų specialistus, medikus ir kt.“, – teigė G. Koryzna. Karininko teigimu, Lietuvos šaulių sąjunga turi standartizuoti kovinio rengimo programas ir vykdyti jas pagal poreikius. Akcentavo tai, jog šauliai turi atrasti savo vietą Lietuvos gynybos koncepcijoje, atsisakyti nereikalingų funkcijų, suderinti jas su kariuomene bei Krašto apsaugos savanorių pajėgomis. Pasak G. Koryznos, Šaulių sąjunga turi efektyviau išnaudoti kariuomenės turimus resursus. „Mes turėjome aktyviau bendradarbiauti su Lietuvos kariuomene ir naudotis ne tik poligonais ar šaudyklomis – kariuomenė turi ir mokymo centrus, puikius instruktorius, kurie galėtų



mums pagelbėti organizuojant kovinį ir specialųjį rengimą“, – susirinkusiems šauliams kalbėjo G. Koryzna.

Didžiąją balsų daugumą rinktinių delegatai pritarė krašto apsaugos ministro R. Karoblio siūlymui naujuoju

LŠS vadu išrinkti plk. ltn. G. Koryzną. Jo kandidatūrai pritarė 201 delegatas, susilaikė 4, nepritariančių neatsirado. Plk. ltn. G. Koryzna nuo liepos mėnesio pakeis pastaruosius trejus metus Lietuvos šaulių sąjungai vadovavusį ats. plk. ltn. L. Gumbiną.



Valdas Kilpys | Nuotrauka vyr. srž. Romo Eidukevičiaus

Pratybų bumas

Besidomintys gynybinėmis problemomis pastebi, kad Lietuvoje rengiamų karinių pratybų skaičius nuolat auga. Taip didinama sąveika su sąjungininkais, geriau pasirengiama įvairiems netikėtumams, kurių galima sulaukti tokiu neramiu laiku. Šiais metais nacionalinės pratybos „Žaibo kirtis 2017“ vyko Marijampolės ir Vilkaviškio apylinkėse. Jose sąveiką didino Lietuvos kariuomenės Taikos meto užduočių operacinių pajėgų, Greitojo reagavimo pajėgų kariai ir juos remiantys LŠS atstovai bei Vidaus reikalų ir Sveikatos apsaugos ministerijoms pavaldžios institucijos bei tarnybos.

Scenarijus

Šiųmetinėse pratybose modeliuotos įvairios grėsmės, kurių galima tikėtis turint šalia sunkiai prognozuojamą kaimyną. Pagal pratybų scenarijų, skiriamųjų ženklų neturintys ginkluoti asmenys kėlė neramumus miestuose, bandė užimti vietas administracijos objektus.

Situacijai stabilizuoti pasitelktos Lietuvos kariuomenės Greitojo reagavimo pajėgos. Bendrai tariant, pratybų scenarijus buvo sukurtas taip, kad būtų galima patikrinti, ar greitai Vidaus reikalų ministerijos institucijos gali pasitelkti Lietuvos kariuomenės Taikos meto užduočių operacines ir Greitojo reagavimo pajėgas, kad kartu užkardytų ginkluotų diversinių grupių veiklą Lietuvos teritorijoje.

Liudininkų akimis

Pasak pagrindinio koordinatoriaus ryšiams su pratybų štabu ir LŠS G2 sk. objektų apsaugos viršininko ats. kpt. Vyto Šareikos, pagrindinė šaulių užduotis buvo regioninių karo prievolės ir komplektavimo poskyrių apsauga bei administravimas. Pašnekovo teigimu, ypač didelis darbas virė Šalčininkuose, kur viskas buvo daroma beveik realiomis sąlygomis ir dar reikėjo suorganizuoti ginkluotės parodą.

„Šiuo metu laukiame oficialiųjų vertinimų iš kariuomenės, nors kiek girdėjome, atsiliepimai apie šaulių pratybų metu nuveiktus darbus yra teigiami. Kitais metais tokio pobūdžio pratyboms planuojame skirti dar daugiau dėmesio. Naudosime specialiąsias priemones, galbūt ginklus“, – pasakojo ats. kpt. V. Šareika. Tarsi patvirtindamas pašnekovo žodžius viename iš laiškų Planavimo valdybos Mobilizacijos sk. viršininkas plk. lt. Dainius Kazlauskas rašė, kad „vienas iš pagrindinių siūlymų bus, kad LK dar labiau bendradarbiautų su LŠS ir integruotųsi į visus įmanomus formatus“.

Pratybose dalyvavęs LŠS G2 skyriaus viršininkas Egidijus Papečkys teigė, kad pratybų „Žaibo kirtis 2017“ patirtis bus apibendrinta ir įvertinta, tačiau galima neabejoti, jog pratybos puikiai pavyko. Ir ne tik todėl, kad „separatistų“ keliama grėsmė buvo panaikinta. Šiomis

pratybomis „Žaibo kirtis 2017“ siunčia žinią, kad šaulių remiama kariuomenė yra visada pasirengusi prireikus apginti Tėvynę.

Rinktinės vado pavaduotojas, vykstantis rinktinės vado funkcijas, ats. lt. Raimundas Mertinkaitis taip pat buvo įsuktas į pratybų verpetą. Jis neslėpė džiaugsmo, kad Didžiosios kunigaikštienės Birutės ulonų bataliono vadas asmeniškai net dešimčiai jaunųjų šaulių įteikė padėkas. „Nenoriu detalizuoti ką ir kaip darėme šių pratybų metu, tačiau kariškiai liko maloniai nustebinti mūsų užduočių įvykdymo kokybe, todėl bataliono vado padėkos ir net dvi daiktinės dovanos tikrai pelnytos“, – šypsodamasis pasakojo ats. lt. R. Mertinkaitis.

Statistika

Šauliams buvo patikėta visoje Lietuvos teritorijoje dislokuotų dvylikos regioninių karo prievolės ir komplektavimo poskyrių apsauga ir administravimas. Išsiųsta apie 2 tūkst. šaukimo nurodymų atsargos kariams, kurie nurodytu laiku turėjo atvykti į nustatytą regioninį karo prievolės ir komplektavimo poskyrį sutikslinti asmeninių duomenų.

Iš viso pratybose dalyvavo apie 3 tūkst. karių, apie 500 pareigūnų ir apie 200 civilinių institucijų darbuotojų. Pratybose dalyvavo ir apie 130 nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos karių.

VARŽYBOSE ŠAULIAI PRIVERTĖ PASITEMPTI KARIUS SAVANORIUS

Valdas Kilpys | Nuotraukos Ievos Želvytės

Dar gegužės viduryje LŠS Vytauto Didžiojo šaulių 2-oji rinktinė gavo kvietimą iš KASP Dariaus ir Girėno apygardos 2-osios rinktinės sudalyvauti varžybose „Geriausias 2017 metų rinktinės pėstininkų skyrius“. Pasak Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės vado ats. kpt. Arvydo Savicko, kariams savanoriams tai itin svarbios ir išskirtinės varžytuvės, kadangi geriausio skyriaus kariai dalyvauja Sausumos pajėgų varžybose ir neretai vyksta į išskirtines komandiruotes užsienyje. „Džiugu, kad šauliai nepabūgo dalyvauti, – sakė ats. kpt. A. Savickas, – juk priešininkai buvo jauni, motyvuoti ir gerai treniruoti kariai savanoriai, kuriems laimėjimas tam tikra prasme yra svarbesnis nei svečių teisėmis dalyvaujantiems šauliams.“

Šiuos žodžius patvirtina ir varžybų dalyvių įveiktos užduotys. Teko su visa ekipuote ir ginklais nugalėti 40 km atstumą pakeliui atliekant įvairias užduotis ir sprendžiant kliūtis. Medicinos žinios, orientavimasis naktį, taktinis judėjimas, alpinizmo išma-

nymas, vandens kliūtis forsavimo ypatumai, kliūčių ruožo taktika – visa tai padėjo šauliams užimti aukštą ketvirtąją vietą iš dešimties buvusių.

Pasak pagrindinio motyvatoriaus ir įkvėpėjo vyr. srž. Donato Vasiliausko, renginys buvo šaunus ir davė daug patirties. „Šaulių pasiekimai puikūs. Dabar mes žinome savo realias galimybes ir kitais metais žinosime, ką reikia padaryti, kad užliptume ant prizininkų pakylės“, – sakė vyr. srž. D. Vasiliauskas.

Visą trasą praėjęs ir skyriaus vado pareigas vykdęs Rimas Žilinskas džiaugėsi, kad šaulių pasirodymas buvo išskirtinis. „Lengva nebuvo, bet mes buvome labai motyvuoti. Norėjome parodyti, kad šauliai gali varžytis su profesionalais. Ne vienas po visko tvirtino, kad mes buvome smagiausia komanda“, – pasakojo šaulys.

Paklaustas apie daugiausiai pastangų pareikalavusią kliūtį R. Žilinskas sakė, kad tokios nebuvo, visos buvo įveiktos su ūpu. Šiek tiek prireikė laiko apšilimui orientuojantis, todėl

buvo pavėluota į pirmąją rungtį, tačiau tai netapo kažkokia lemtinga klaida. Gera mintis buvo vandens kliūtį palikti pabaigai – tai buvo puiki proga nuplauti prakaitą.

Namiškių sutikti trasą įveikę šauliai neslėpė emocijų ir iš karto po finišo tvirtino, kad „kitą kartą bus dar geriau“. Ir iš tiesų, jei analizuotume rezultatus, tai šaulių iškovota ketvirtoji vieta tik per plauką netapo prizine, nes skirtumas nuo trečiosios minimalus – tik 9 minutės. Tuo tarpu antrąją nuo pirmosios ir trečiąją nuo antrosios vietos skiria daugiau nei pusantros valandos.

Varžybų organizatorius ir idėjinis vadas KASP Dariaus ir Girėno apygardos 2-osios rinktinės vyr. puskarininkis vrš. Raimondas Grešius džiaugėsi, kad bendras tikslas – saugi Lietuva – yra siekiamas ir bendrose varžybose, ir pratybose. Jis garantavo, kad kitais metais šauliai taip pat bus kviečiami, nes „jie privertė sunerimti ir pasitempti karius savanorius“.







(NE)UŽMIRŠTAS VLADAS PUTVINSKIS

Valdas Kilpys | Nuotrauka Domanto Pipo

Būti šauliu ir nežinoti, kas toks buvo Vladas Putvinskis-Pūtvis, yra sunkiai suderinami dalykai. Šio žmogaus rašytinis palikimas yra gausus: laiškai, esė, net pasakos, išmintimi nenusileidžiančios pasaulio literatūros šedevrams.

Vlado Putvinskio-Pūtvio kūrybos pagrindas yra seka: Žmogus, Tauta, Absoliutas. Ypač vertingi jo laiškai. Žaviu stiliumi dėliojami žodžiai sklaido miglas nuo jo asmenybės, pateikia progų pamąstyti apie tikrąsias vertybes – bendruomeniškumą, atsakomybę, pasirinkimo laisvę. Lietuvos šaulių sąjunga, šauliškumas taip pat yra jo apmąstymų tema.

Dažniausiai pakišanti koją aplinkybė, dėl ko šis žmogus ir visa jo kūryba laikomi pasenusiais – tam tikras nenoras žengti pirmąjį žingsnį ir perskaityti nors vieną Putvinskio esė, kuri neabejotinai Tamsas sudomintų, įtrauktų ir praturtintų. Siekiant tokio tikslo ir buvo parašytas šis straipsnis.

Vaikystė ir jaunystė

Bemaž kiekvienam, rašiusiam apie Putvinskį, magėjo pažymėti jo žemaitišką bajorišką kilmę. Pūtvis pilis Tauragės rajone laikoma jo giminės tėvonija, tačiau vėliau net šešios Pūtvių kartos gimė ir augo Šilo-Pavėžupio dvare netoli Kelmės. Putvinskis vengė kalbėti apie savo giminės bajorišką kilmę, stengėsi sunaikinti net menkiausią savo aristokratiškumo užuominą, nes manė tai esant nesuderinama su lietuviškumo siekiu.

Vladas gimė Rygoje, tačiau šis miestas jo prisiminimų nebepasiekė. Jo tėvai buvo ištremti iš Lietuvos po 1863 m. sukilimo. Gavę caro valdžios leidimą grįžti, Rapolas ir Idalija Putvinskiai apsigyveno Šilo-Pavėžupio dvare, kur prabėgo Vlado vaikystė.

Jaunojo Vlado motina buvo kilusi iš Platerių giminės, nemažai Putvinskių taip pat buvo ištremti. Motinos demokratiškos pažiūros veikė jaunąjį Putvinskį. Kaip vėliau pats sakė, motinos dvarininkų susirinkime ištarti žodžiai apie jų šeimos simpatijas „litvomanijai“ lyg žarijos degino jo sielą. Kai mirė motina, Vladiui buvo 16 metų. Su jos mirtimi silpo santykiai su giminėmis ir aristokratiška aplinka.

Baigęs mokyklą Vladas išvyko į Varšuvą – ketino tapti aktoriumi. Buvo gerai priimtas tenyškčių salonų damų, tačiau nusivylė jų morale, nes ji nesiderino su jo pažiūromis. 1894 m. Putvinskis Vokietijoje, Halės universitete, pradėjo studijuoti žemės ūkio mokslus. 1896 m. pablogėjęs tėvo Rapolo sveikatai mokslus teko mesti, tačiau Putvinskis baigė žuvininkystės kursus Lenkijoje ir vėliau dėstė žuvininkystę Žemės ūkio akademijoje Dotnuvoje.

Lietuvos atradimas

Putvinskis laisvai kalbėjo lenkiškai, rusiškai, vokiškai. Vėliau išmoko lietuviškai ir prancūziškai. Vyrauja nuomonė, kad lietuviybės link jį pastūmėjo motina ir tėvas, tačiau tai nėra visiškai tiesa. Kad tėvai turėjo įtakos – neginčytina, tačiau tai veikiau būta nesąmoningo noro išsivaduoti

iš nemoralumo, kuris anuomet dažniausiai siejosi su lenkiškumu.

Savo prisiminimuose Putvinskis rašo: „Lietuviškai, kaip ir kiti dvarininkai, kalbėti nemokėjau. Apie prasidėjusį tautišką lietuvių sambrūzdį negirdėjau. Lietuvių tautos idėja man buvo lyg ta Amerika, kol ji dar nebuvo atrasta. Man pačiam tą idėją teko atrasti, dedant nemažai vargo, nė žinote nežinant, kad ji jau seniai atrasta. Prie to privedė ilgas, kartais net tragingas gyvenimo kelias.“ (V. Putvinskis-Pūtvis „Gyvenimas ir parinktieji raštai“, 1973 m., Čikaga). Sielos sumaiščiai nusakyti pats autorius dažniausiai vartoja itin tikslų išsireiškimą „vidaus ristinės“.

Bene artimiausiai Putvinskiai sutarė su Petru Višinskiu ir Žemaite, Augustinu Janulaičiu. Nors Emilija ir Vladas šeimą sukūrė nesivadovaudami tautinės šeimos modeliu (anuomet tautinės šeimos problema buvo skrupulingai aptarinėjama), tačiau vėliau Višinskis neretai Putvinskius pateikdavo kaip tautinės lietuviškos šeimos pavyzdį. Putvinskiai išaugino 5 vaikus ir kiekvieno iš jų gyvenimo kelias vertas atskiros knygos.

Kun. Juozas Tumas-Vaižgantas rašė: „Mes menkai teįvertiname faktą, kad iš lenkiškosios Lietuvos šeimos, iš privilegijuotojo gana stambių ūkininkų luomo aikštėn iškilo vienas ainis, balsiai drįsęs pasakyti: „Putvys lietuvis esu ir juo liksiu iki pat galo. Jis lietuviystę, senąją to krašto tradiciją, apaštalavo patiems nesusipratėliams lietuviams“ („Trimitas“, 1929 m. kovo 28 d., Nr. 13).

Švietėjas ir reformatorius

Putvinskis buvo užkietėjęs reformatorius. Bemaž kiekviename jo raštų puslapyje rasi naujų idėjų koncentratą. Jo veikla apėmė daugelį sričių: švietimą, karybą, žemės ūkį, politiką ir t. t. Bene daugiausia dėmesio jis skyrė kaimo žmonių švietimui. 1899 m. žiemą Putvinskiai įsteigė pirmąją nelegalią mokyklą, o po metų pasamdė mokytoją į Grauzikus.

1905 m. dvarą nusiaubus caro dragūnams, mokykla veiklą nutraukė. Pavėžupyje mokykla veikė ir toliau (vėliau čia buvo atidaryta valstybinė Vėžėžerio mokykla). Suaugusiuosius ir vaikus čia mokė ir pats Putvinskis. Knygas Putvinskiai platino iki pat 1906-ųjų, kol Putvinskis pateko į kalėjimą.

Jis aktyviai dalyvavo 1905 m. revoliuciniuose įvykiuose. Už tai 1906 m. buvo suimtas ir keletą mėnesių kalėjo Šiauliuose bei Kaune. Antrą kartą Putvinskis suimtas 1914 m. ir ištremtas į Nižnyj Novgorodo Voskresensko kaimą, kur išbuvo iki 1917 m.

Kalbant šiuolaikiniais terminais, Putvinskis buvo pirmasis lietuvis, bandęs savo dvaruose įdiegti kooperacijos principą. Norėdamas išmokyti darbininkus pačius siekti pelno, vedė detalią pajamų ir išlaidų suvestinę, kurią kiekvienas galėjo patikrinti kartą per mėnesį, o per kooperatininkų susirinkimus šeimininkas aiškino jo vedamo ūkio principus.

Eksperimentas tęsėsi 3 m., tačiau galiausiai buvo nutrauktas: žmonės tam dar nebuvo pasirengę. Kitos ūkyje taikytos inovacijos: pradėjo auginti lubinus, numelioravo laukus, įvedė sėjomainą, įsteigė pavyzdinę pieno ūkį, populiarino žemaitukų veislės arklius.

Dar vienas, žmonos Emilijos dėka neįvykęs eksperimentas: Putvinskis sugalvojo žemę išdalinti sklypeliais ir juose apgyvendinti „tikrus Lietuvos patriotas“. Dvarininko radikalumą žmonai teko tramdyti ne kartą. Savo prisiminimuose ji rašo, jog tik gudrumu pavykdavę suvaldyti vyrą, kad šis nepaleistų šeimos ūkio vėjų.

Šaulių sąjunga

Būna, kad praeities įvykių traktavimas įgauna keistoką atspalvį. Panašiai nutiko ir su Lietuvos šaulių sąjungos (LŠS) įkūrimo faktu. Prie šios organizacijos ištakų stovi du žmonės: Vladas Putvinskis-Pūtvys ir Matas Šalčius. Pirminiame ginkluoto pasipriešinimo kūrimo etape kiekvienas jų savaip suprato krašto gynybą.



Nuotr. aut. Valdas Kilpys

Bolševikams artėjant prie Kauno, M. Šalčius iš valstybės tarnautojų suorganizavo „Plieno batalioną“. Putvinskis „Gynybos kampaniją“ pradėjo varyti dar Žemaitijoje 1918–1919 m. supirkinėdamas ginklus iš besitraukiančios vokiečių kariuomenės. Apsigyvenęs Kaune jis net buvo įsirengęs nedidelį amunicijos sandėlį, kuris gerokai nustebino ir padarė įspūdį „Plieno bataliono“ iniciatoriams.

Antrajame LŠS kūrimo etape Putvinskis ir Šalčius veikė išvien kartu su Antanu Vienuoliu-Žukausku, Baliu Sruoga, Faustu Kirša, Adolfu Klimu ir kitais. „Putvinskiškoji“ šaulių ideologija buvo neabejotinai brandesnė ir tobulesnė, todėl tolesnis organizacijos kūrimas didžiąja dalimi gulė ant Putvinskio pečių. Turėdamas neprastus organizacinius sugebėjimus jis ir toliau supirkinėjo ginklus. 1919 m. birželio 27 d. ateidamas į Spaudos biuro vyrų (Mato Šalčiaus iniciatyvinė grupė) kviečiamą susirinkimą LŠS kūrėjas atsiėmė solidų kraitį: ginklų, pinigų, ideologijos ir statuto apmatų, organizacijos branduolį. Tolesnė LŠS raida iki pat Putvinskio mirties tapo neatsiejamu nuo jo asmenybės.

Šauliai turėjo tapti užuomazga, iš kurios privalėjo rasti tautos nugarkaulis, į kurį galima būtų atsiremti ir taikos laiku, ir audrai besiantant. „Šauliškumo psichiniame pagrinde glūdi sveikas, instinktyvus asmens troškimas pačiam dalyvauti tautos laisvės gynyje. <...> Tauta be dvasios riterių, be idėjinės aristokratijos turi

žūti. Šaulių sąjungos uždavinys yra įnešti šauliškais rūbais apvilktą idėjinį tautinį riteriškumą į tolimą provincijos kampą, į tą kaimą, kurio šiaudiniai stogai matyti ten toli už miškelio, už kalnelio, paupį, pabalyj...“ – rašė Putvinskis.

Nestovintis vietoje

Vladas Putvinskis-Pūtvys niekada nestovėjo vietoje – ieškojo naujovių visose srityse. Jo išpuoselėtas dvaras galėtų būti pavyzdys dabarties verslininkams. Tačiau sykiu jis nepamiršo savo sielos – tobulejo, tyrė, kentėjo. Alinančios savianalizės pasekmės aiškiai juntamos jo laiškuose: „Man gan atsibodo ir mane suvargino tas nuolatinis mainymas mano sielos. Stačiai nei žinoti negaliu, su kuo turiu reikalą. Jau, rodos, tik pradėdau su savim susipažinti, jau randu būdus apsiėjimo, nustatau pamatus santaikos vidiinės. Tik brakšt ir persimainau, ir vėl reik pradėti darbą iš naujo. Pavydžiu tiems nusistačiusiems, nesimainantiems žmonėms. <...> Manomai, tik vienas dalykas yra manyje pastovus – tai tiesa nuolatinio mainymosi“ („Vlado Putvinskio-Pūtvio laiškai“, 2003 m., Vilnius).

Blogiausia, ką galėtume padaryti su šio žmogaus epistoliniu palikimu ir juo pačiu, tai suvokti ir pateikti viešumoje Vladą Putvinskį-Pūtvį kaip dar vieną stabą, kovotoją už lietuvių patriotą. Jis iš tiesų toks buvo, tačiau šis apibūdinimas yra niekinis. Putvinskis nepasiduoda formalizavimui. Jo asmenybės žavesys glūdi kur kas giliau.



KRYPTINGAS JAUNŲJŲ ŠAULIŲ UGDYMAS PAGAL VLADO PUTVINSKIO PRIESAKUS

Eglė Ramanauskaitė | Nuotraukos Valdo Kilpio

Gyvenime žmonės gali priimti vienodus sprendimus lydimi skirtingos motyvacijos, interesų ir vertybių. Pavyzdžiui, narystė Šaulių sąjungoje gali būti nulemta įvairių motyvų, savitos jausenos ir mąstysenos apie šauliškumą. O tai atskleis ir atitinkamą šaulio elgseną, specifinį veiklos su jaunimu pobūdį.

Savo profesinėje praktikoje būna ypač įdomu patyrinėti vairuotojų elgesio motyvaciją, kadangi tenka dirbti su KET pažeidėjais, praradusiais teisę vairuoti. Vienas iš paskutinių klausimų, kurį užduodu praradusiems teisės už vairavimą esant neblaiviems – kodėl daugiau nebevairuotumėte išgėręs(-usi)? Šis klausimas daugelį suglumina. O kaip jūs atsakytumėte į panašų klausimą? Kodėl jūs nevairuojate išgėręs(-usi)? Nustebina daugumos atsakymai, nes populiariausias jų – todėl, kad daugiau nebenoriu prarasti teisių. Kiti nurodo, kad daug vargo jas susigrąžinti, sunku nukakti į darbą, daug išlaidų. Tik mažesnė dalis atsako, jog taip vairuodamas sukeliu pavojų kitiems ir sau arba patiriu moralinę gėdą prieš visuomenę. Didžioji dalis pažeidėjų pripažįsta nusizengę įstatymui, sutinka, jog turi už tai at-

sakyti, bet nemano, kad kelyje buvo pavojingi ir tiki, kad vairuodami neblaivūs galėjo kontroliuoti situaciją. Įdomu, kiek tautoje liktų sąmoningumo, jeigu būtų nuimtos drausminimo priemonės? Pagal L. Kohlbergo moralės stadijas, žmogus yra žemesniame moralės lygyje, kai laikosi taisyklių, kad išvengtų bausmės arba gautų apdovanojimą. Aukščiausiam – kai suvokia, kad taisyklės – tai socialinis kontraktas, kuriuo siekiama universalios gerovės žmonijai.

Kaip tai susiję su šauliškumu? Dabar paklauskite savęs, kodėl esu šaulys? Kodėl esu jaunųjų šaulių vadas arba jaunųjų šaulių būrelio vadovas? Kodėl užimu kitas pareigas Lietuvos šaulių sąjungoje? Tikrai atrasime skirtingų motyvacijų kiekvieno atsakymuose. Visiškai natūralu, kad vaikai ateina į šaulių būrelį, nes ieško užimtumo, nes į tą veiklą yra įsitraukę jo draugai, nes jam patinka būrelio vadovas, nes toje veikloje jam sekasi atskleisti savo sugebėjimus, nes jam smagu dailiai atrodyti su uniforma ir šiek tiek pasimaivyti prieš žmones. Vaikai dar nėra emociškai ir socialiai subrendę globaliai motyvacijai, t. y. tikslui siekti gėrio Lietuvai

„Didžioji dalis pažeidėjų pripažįsta nusizengę įstatymui, sutinka, jog turi už tai atsakyti, bet nemano, kad kelyje buvo pavojingi ir tiki, kad vairuodami neblaivūs galėjo kontroliuoti situaciją.

ir jos žmonėms. Vaikai ir paaugliai ego-centriški ir tai duota iš prigimties, kad susitelktų į save ir galėtų įsitvirtinti, išlikti, paruošti save suaugusiojo gyvenimui. Jie įsitraukia į šaulišką veiklą daugiau iš asmeninių, bet ne tiek stipriai iš visuomeniškų paskatų. Būtent todėl, kai jie jau su mumis, vienas svarbiausių tikslų tampa formuoti globalesnę jaunimo pasaulėžiūrą, atsakomybę, tautinę, visuomeninę savimonę. Kad suvoktų, jog ne dėl policijos ar baudų baimės laikomės kelių eismo taisyklių, bet dėl meilės žmogui, tautai, dėl bendros gerovės, kuri paliečia kiekvieną iš mūsų. Ir jei seksis uždegti tokią motyvaciją

ir sukurti „socialinį kontraktą“, šis jaunuolis, tikėtina, tęs savo veiklą Šaulių sąjungoje ar užsiims panašia veikla kitur. Arba padės šauliškus batus iškart po to, kai jie suplys, o kiti kainuos per brangiai.

Kai jau kalbame apie labiau globališką motyvaciją asmenų, tapusių šauliais ir siekiančiais tos universalios gerovės, įžvelgčiau keturias pagrindines motyvacines kryptis. Pagal jas mes kiekvienas šiek tiek kitaip patiriame šauliškumą, kiek kitaip pristatome jo sampratą arba pasirenkame daugiau ar mažiau skirtingas veiklos su jauniu priemonės.

Vieniems šauliškumas pirmiausia siejamas su šalies saugojimu ir apgynimu. Tokia šauliška filosofija skatina daugiau domėtis karybos menu, formuoti tvirtą charakterį. Toks šaulys daugiau domėsis Lietuvos ir pasaulio politine situacija, karų istorija, ginklais. Jam svarbiausia – politinė ir karinė išmonė.

Antriems šauliškumas – tai pirmiausia meilė tėvynei. Stipri tautinė savimonė. Rūpi Lietuvos istorija, akcentuojamas jos didingumas. Domisi šalies kultūra. Išreikštas patriotiškumo jausmas, siekimas kultūrinio išskirtinumo pasaulio kontekste. Lydi pozityvaus išdidumo jausmas tariant „Aš esu lietuvis“. Čia galime priskirti tokius interesus kaip gamtos tausojimas, pagarba lietuvių kalbai, tradicijoms, papročiams. Aktyvumas ir iniciatyvumas minint valstybines šventes.

Trečiuoju šauliškumas labiausiai siejamas su bendruomeniškumu. Labiau išreikštas tautos vienybės siekis. Stipri socialinė savimonė, atsakomybė, aukštos visuomeniškos vertybės. Veikloje toks šaulys daugiau akcentuos pagalbą kitiems, savanorystę, bendrus grupės tikslus, draugystę, komandinę jauseną. Svarbus žmogaus užimtumas, laikas kartu prasmingoje veikloje, bendrystės ir tautos gerovės kūrimas. Taip pat aktyvus dalyvavimas tautą buriančiuose ir vienijančiuose renginiuose.

Dar kitiems tikras šaulys – tai pirmiausia pavyzdingas Lietuvos pilietis. Teisinga ir padori elgsena. Kryptingas charakteris, asmenybės tobulėjimas, saviugda, vidinė stiprybė. Vyrauja filosofija, jog tautos ir šalies kūrimas pra-



sideda nuo savęs. Tai žmogiškumas, pagarba ir tolerancija kitiems, o taip pat šalies įstatymams. Aukšta asmeninė atsakomybė ir kitų piliečių skatinimas ją vystyti.

„Analizuojant Vlado Putvinskio priesakus, galime įžvelgti autorių esant holistinio ugdymo šalininku. Holistinis mokytojas suvokia, kad jo užduotis nėra tik išmokyti matematikos ar anglų kalbos – jis taip pat supranta, kad ugdymo procese turi vystyti vaiko socialinį ir emocinį intelektą savo elgsenos pavyzdžiu.“

Šios keturios motyvacinės kryptys tikriausiai lygiavertiškai svarbios suvokiant ir patiriant šauliškumą. Jos visos reikalingos jaunimo sąmonėje. Tačiau kuria linkme savo veiklą pasuks jaunųjų šaulių būrelių vadovai, priklausys daugiausiai nuo to, kurios iš išvardintų vertybinių orientacijų juose stipriausiai išreikštos.

Dirbant su jaunimu ir užsiimant asmenine šauliška saviugda, tikriausiai geriausią tam kelią parodo Vlado Putvinskio priesakai. Tai šaulio ugdymo fundamentas. Priesakus galime pavadinti „šaulio vadovėliu“. Priartinant šiuos priesakus prie šiuolaikinių aktualijų ir problemų, norėčiau pasiūlyti išplėstinę priesakų sampratą kaip vieną iš galimų jų interpretacijų. Priesakus pavadinkime šauliškumo tikslais, o išplėstinę sampratą – uždaviniais tiems tikslams pasiekti. Uždaviniai įgyvendinami priemonėmis, šiuo atveju – veiklomis su jaunaisiais šauliais, rodomu pavyzdžiu, atitinkama elgsena ir pristatoma jiems mąstysena.

Analizuojant Vlado Putvinskio priesakus, galime įžvelgti autorių esant holistinio ugdymo šalininku. Holistinis mokytojas suvokia, kad jo užduotis nėra tik išmokyti matematikos ar anglų kalbos – jis taip pat supranta, kad ugdymo procese turi vystyti vaiko socialinį ir emocinį intelektą savo elgsenos pavyzdžiu. Priesakais Putvinskis deklaruoja, jog šauliui svarbu išmanyti karybą, gebėti ginti šalį, tačiau ne mažesnę dalį jis turi skirti asmenybės tobulėjimui, dvasinei tvirtybei, vidinei asmens psichologijai. Putvinskis įsakais kviečia šaulius stiprinti visas keturias aukščiau išvardintas motyvacines kryptis.



SUBTILI MUZIKA PRIMINĖ, KAD UKRAINOS VAIKAMS REIKIA PAGALBOS

Milda Goštautaitė | Nuotraukos iš PUG archyvo



Tarptautinės vaikų gynimo dienos proga, gegužės 30 d. Šv. Kristoforo kamerinis orkestras surengė koncertą Kauno įgulos karininkų ramovėje. Šis koncertas pradėjo vaikų namų Ukrainoje paramos akciją, kurią organizuoja Lietuvos šaulių sąjungos paramos Ukrainai grupė su portalu verslimama.lt.

Kauno publika šiltai sutiko orkestrą. Paramos koncerto programoje jis atliko W. A. Mozarto, E. Griego, A. Piazzollos ir kitų kompozitorių garsiausius kūrinius. Šv. Kristoforo kamerinis orkestras garsus savo universalumu, profesionalumu, menine vaizduote. Kolektyvas nuolat dalyvauja labdariniuose šalies gerovei skirtuose renginiuose, todėl ir šįkart neliko nuošaly. Orkestro dirigentas ir meno vadovas maestro Donatas Katkus labai palaiko paramos Ukrainai idėją: „Labai liūdna matyti tokią puikią šalį kaip Ukraina alinamą karo ir dar liūdniau, kai pagalvoji apie tai, kaip karas paveikia silpniausią grandį – vaikus. Daugybė vaikų per karą neteko vieno ar abiejų tėvų, karo sukeltas skurdas, traumos, neviltis – pagrindinės išdraskytų šeimų priežastys. Norime prisidėti, kuomet galime geriausiai, muzika priminti apie tebevykstantį karą ir paskatinti paremti tuos, kuriems reikia labiau.“ Susirinkusius taip pat pasveikino Kauno įgulos karininkų ramovės viršininkas mjr. Donatas Mazurkevičius ir



Lietuvos šaulių sąjungos vado pavaduotojas ats. mjr. Židrūnas Šadauskis.

2016 m. pradėjus bendradarbiauti su Severodonecko CKB (Civilių ir karių bendradarbiavimo kuopa) sužinojome, kad jų darbe labai svarbu ne tik rūpintis infrastruktūros atstatymu, padėti sužeistiems kariams, veteranams ir pan., tačiau ne mažiau svarbi yra ir pagalba civiliams gy-

ventojams. Vienas iš rūpesčių – regiono vaikų namai, kuriems karo nuniokotoje rytų Ukrainoje dėmesio tenka labai mažai. Karo zonoje šios įstaigos susiduria su daugybe sunkumų, vietiniai gyventojai, kas galėjo, išvažiavo kitur, likusieji patys gyvena labai skurdžiai, parama iš kitų šalių dažniau vežama į saugesnes vietas vakarų Ukrainoje. Regione yra 12 vaikų namų institucijų, kuriose yra nuo 10 iki



150 vaikų – našlaičių, pamestinukų, vaikų iš sunkiai besiverčiančių šeimų, neįgalių, įvairaus amžiaus. Jų poreikiai sąlyginai paprasti, kuriuos išpildyti galėtų Lietuvos gyventojai kartu su Lietuvos verslo įmonėmis. Atsiųstame įstaigų poreikių sąraše prašoma bazinių ugdymo ir pragyvenimo reikmenų – knygų, žaislų ir pan. Atrinkus kelis vaikų namus, planuojame juos aprūpinti reikalingomis priemonėmis. Orientuosimės į prekes, kurios yra ne vienkartinės, o platesnio naudojimo, lavinančios.



Visi pinigai, surinkti už koncerto biilietus ir žmonių suaukoti skambinant trumpuoju numeriu, bus skirti Ukrainos vaikų namų projektui. Paaukoti vis dar galima pervedant norimą sumą į Lietuvos šaulių sąjungos sąskaitą, kuri skirta paramai Ukrainai: AB SWEDBANK LT16 7300 0101 4629 4586. Paskirtyje nurodyti: „vaikams“.



Renkamos lėšos bus panaudotos projektui įgyvendinti, logistikos ir kt. išlaidoms padengti, taip pat įgyti prekes, kurias tikslingiau pirkti Ukrainoje (pvz., knygas ukrainiečių kalba). LŠS paramos Ukrainai grupės nariai paramos prekes pristatys tiesiogiai Ukrainos vaikų namams, tokiu būdu užtikrinant, kad Lietuvos žmonių parama nenusės sandėliuose.

LŠS PUG ir portalas verslimama.lt labai dėkingi visiems prisidedantiems Lietuvos žmonėms ir įmonėms. Kartu galime daugiau!

Kontaktai: ukraina@sauliusajunga.lt
facebook.com/LSSparamosUkrainaigrupe





UŽSISPYRIMAS IR DIDELIS NORAS PADEDA SIEKTI SAVO TIKSLŲ

Dovilė Rusteikienė | Nuotraukos iš asmeninio Erikos Bagdzevičiūtės archyvo

Kokia tavo šauliško kelio pradžia?

Jaunąją šaulę tapau 2015 metų birželį ir nuo tada priklausau Suvalkijos šaulių 4-ajai rinktinei. Esu baigusi II pakopą, praeitą rudenį jau buvau ir III pakopos mokymuose. Metus laiko ėjau skyriaus vadės pareigas, šiuo metu esu rinktinės jaunųjų šaulių vadė. Tapti jaunąją šaulę nusprendžiau vedama smalsumo, visada domino karyba. Mokymai ir stovyklos jaunajam šauliui, turbūt, labiausiai įsimintina iš to, kas vyksta Šaulių sąjungoje. Jų metu ne tik susitinkame su draugais, bet ir išmokstame daug naujų dalykų, tampame vieningesni, geriau pažįstame vieni kitus. Mano tėtis yra šaulys ir karys savanoris, jo paskatinimas turėjo nemažai įtakos ir mano pasirinkimams. Įstojimas į Lietuvos šaulių sąjungą buvo gera idėja, dėl kurios nė kiek nesigailiu.

Kada ir kodėl įstojai į KASP? Ko tikiesi?

Į karių savanorių gretas įstojau neseniai. Dokumentus užpildžiau kovo pabaigoje, o gegužės 8 d. išvykau į



Tauragėje įsikūrusį Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio mechanizuotąją pėstininkų batalioną, kuriame tris savaites vyko bazinis Kario savanorio įgūdžių kursas. Įstojimas į KASP, Dainavos apygardos 1-ąją rinktinę, 106-ą kuopą, tapimas kare buvo sena mano svajonė, todėl sulaukus tinkamo amžiaus suskubau tai padaryti. Tikiuosi tobulėti dalyvaujant kariškoje veikloje, susipažinti su naujais žmonėmis. Bazinis kario savanorio kursas buvo nemenkas išbandymas, kurį įveikus be galo didžiuojuosi savimi.

„ Esu principinga, neleidžiu sau pasiduoti, jeigu jau pradėjau, turiu eiti iki galo ir siekti savo užsibrėžto tikslo.



Ar tavo pasirinkimą palaiko šeima? Kaip reaguoja bendraamžiai?

Labiausiai palaiko šeima. Artimieji skatina eiti pasirinktu keliu. Mama didžiuojasi turėdama du kareivius namuose. Palaikymo netrūksta ir iš artimiausių draugų, kolegų jaunųjų šaulių. Bendraamžiai domisi mano veikla, stebisi, jog būdama mergina užsiimu karyba.

Kai dalyvavai Baziniame kario savanorio kurse tuo pat metu vyko ir pamokos. Kaip pavyko karinę veiklą suderinti su mokslais? Kaip mokytojai reaguoja į tavo užsiėmimus?

Dauguma mokytojų reaguoja ramiai, tik keletas buvo nustebę dėl tokio mano pasirinkimo, tačiau visi linkėjo sėkmės, laukė sugrįžtančios iš kurso. Nors ir išvykau trims savaitėms, nenorėjau, jog tai sutrukdytų mokslams, žinių gilinimui, todėl per pamokas stengiausi kuo atidžiau klausytis mokytojų, papildomai laiko skirti namų darbams.

Kas kurso metu buvo sudėtingiausia? Kada labiausiai norėjosi namo?

Kurso metu nebuvo lengva, gegužės 8 d. į Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio mechanizuotąjį pėstininkų batalioną atvyko 37 norintys baigti kursą, tačiau baigė 31. Bene sunkiausi man buvo paros laiko žygiai miške su kuprine ant pečių. Tuo metu privalėjau atlaikyti spaudimą, atlikti užduotis, reikalaujančias didelių pastangų bei nuvyti nuovargį šalin. Nemeluosiu, tikrai buvo momentų, kai norėjosi namo tiek kurso pradžioje, tiek jam įpusėjus. Tačiau dabar galiu pasakyti, kad labai džiaugiuosi, jog į šį norą nekreipiau dėmesio irėjau savo tikslo



link – įveikiau visus sunkumus ir pabaigiau kursą. Mano užsispyrimas ir artimųjų palaikymas padėjo pasiekti norimą rezultatą. Turėčiau nepamiršti padėkoti kolegoms, kurie visas tris savaites skatino, ragino nepasiduoti, palaikė sunkiais momentais, tapo antra šeima. Taip pat instruktoriams, dėka jų išmokau tiek daug naujų dalykų ir įgijau neįkainojamos patirties.

Ar žinios, įgytos jaunųjų šaulių stovyklose, padėjo?

Tikrai taip. Atvykusi į kursą jau žinojau, kokia disciplina laukia, kaip privalu elgtis dėvint uniformą. Nebuvo šoko, didelio baimės jausmo instruktoriams liepus atlikti užduotis. Praverė rikiuotės mokėjimas, topografijos žinios, taktikos suvokimas, žinojimas, kaip saugiai naudotis ginklu.

Ar pakartotum Bazinį kario savanorio kursą?

Galiu teigti, jog taip. Nors ir buvo sunku, tačiau verta. Susipažinau su naujais žmonėmis, įgijau patirties, iš-

mokau daug naujų dalykų. Svarbiausia – išbandžiau save ir dabar žinau, jog galiu tai įveikti.

Kokie tavo ateities planai? Kitąmet būsi 12-toje klasėje – artėja neišvengiamas apsisprendimo metas. Ar norėtum sieti savo gyvenimą su karyba? Kur planuoji studijuoti?

Po mokyklos baigimo planuoju studijuoti ir toliau aktyviai dalyvauti KASP veikloje. Dar nenusprendžiau, ar norėčiau sieti gyvenimą su karyba kaip profesionalė. Kol kas mano planuose yra teisės studijos ir tobulėjimas KASP.

Ką supratai per tas tris savaites, kupinas iššūkių?

Kurso metu supratau, jog galiu įveikti daug daugiau, nei maniau iki tol. Esu principinga, neleidžiu sau pasiduoti, jeigu jau pradėjau, turiu eiti iki galo ir siekti savo užsibrėžto tikslo. Suvokiau, kad viskas įmanoma, tik reikia labai to norėti, tikėti savimi ir įdėti daug pastangų.



XIX-OSIOS JAUNŲJŲ ŠAULIŲ ŽAIDYNĖS

Dovilė Rusteikienė | Nuotraukos iš LŠS archyvo

Paskutinį gegužės savaitgalį, 25–28 dienomis, Palangoje, prie jūros įsikūrusioje stovyklavietėje „Raganė“ vyko XIX-osios jaunųjų šaulių sporto žaidynės, į kurias rinkosi jaunieji šauliai iš visos Lietuvos, dalyvavo 230 jaunųjų šaulių, taip pat atvyko svečiai iš Estijos ir Latvijos. Žaidynių atidarymo metu Lietuvos šaulių sąjungos vadas ats. plk. ltn. Liudas Gumbinas dalyviams linkėjo ne tik sėkmės rungtyse, bet ir pabrėžė, kad visų dalyvių tikslas šiose žaidynėse turėtų būti ne tik pergalių siekis. Taip pat skatino jaunuosius šaulius nepamiršti vieningumo, bendravimo ir bendradarbiavimo, linkėjo susirasti naujų draugų ir patirti neišdildomų įspūdžių.



JAUNŲJŲ ŠAULIŲ VASAROS STOVYKLOS

Dienos stovykla

Specializuota stovykla

Pakopinė stovykla

Eil. Nr.	Stovykla	Vieta	Data
1.	LŠS jaunųjų šaulių IV pakopos kurso sukarinta vasaros stovykla	Kazlų Rūda, K. Veverškio poligonas	Liepos 23–29 d.
2.	Tarptautinės LŠS JŠ, LV Jaunsardzių ir ES Kaitselito pratybos „ŽALGIRIS 2017“	Pabradė, S. Žukausko poligone	Liepos 9–16 d.
3.	Policijos, VSAT, LŠS stovykla	Pabradė, S. Žukausko poligone	Liepos 10–16 d.
4.	Policijos, VSAT, LŠS stovykla	Pabradė, S. Žukausko poligone	Liepos 17–23 d.

Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-oji rinktinė (Alytaus apskr.)

Eil. Nr.	Stovykla	Vieta	Data
1.	Alytaus apskrities JŠ ugdymo III pakopos stovykla	DK Birutės ulonų Bn, Alytus	Birželio 19–25 d.
2.	Alytaus apskrities JŠ II pakopos sukarinta stovykla	DK Birutės ulonų Bn, Alytus	Birželio 26 d. – Liepos 2 d.
3.	Alytaus apskrities JŠ II pakopos sukarinta stovykla	DK Birutės ulonų Bn, Alytus	Liepos 10–16 d.
4.	Alytaus apskrities JŠ I pakopos sukarinta stovykla	DK Birutės ulonų Bn, Alytus	Liepos 24–29 d.
5.	Alytaus apskrities JŠ I pakopos sukarinta stovykla	Merkinės gimnazija, Varėnos raj., Merkinė	Birželio 26 d. – Liepos 1 d.
6.	Alytaus apskrities JŠ I pakopos sukarinta stovykla	Veisėjų technologijos ir verslo mokykla	Liepos 10–15 d.

Vytauto Didžiojo šaulių 2-oji rinktinė (Kauno apskr.)

Eil. Nr.	Stovykla	Vieta	Data
1.	Kauno apskrities JŠ II pakopos sukarinta vasaros stovykla	Juozo Vitkaus inžinerijos batalionas	Liepos 3–9 d.
2.	Kauno apskrities JŠ I pakopos stovykla „Su Lietuva širdy“	Ariogala, Raseinių raj.	Liepos 23–29 d.
3.	Kauno apskrities JŠ II pakopos stovykla „Su Lietuva širdy“	Ariogala, Raseinių raj.	Liepos 31 d. – Rugpjūčio 6 d.

Vakarų (jūros) šaulių 3-ioji rinktinė (Klaipėdos apskr.)

Eil. Nr.	Stovykla	Vieta	Data
1.	Jaunųjų šaulių I, II pakopos stovykla	Ylakių gimnazija, Mokyklos gatvė 5, Ylakiai, Skuodo raj.	Birželio 5–9 d.
2.	Jaunųjų šaulių I, II pakopos stovykla	Pagranančio regioninio parko direkcija. Malūno g. 2, Ringių k., LT-73306 Tauragės r.	Birželio 5–10 d.
3.	Jaunųjų šaulių I, II pakopos stovykla	Veiviržėnų Jurgio Šaulio gimnazija, Mokyklos g. 1, Veiviržėnai 96272. Veiviržėnų slėnis	Birželio 15–22 d.
4.	Jaunųjų šaulių I, II pakopos stovykla	Sveikatos centras „Energetikas“ Kopų g. 21, Šventoji	Birželio 15–22 d.
5.	Jaunųjų šaulių I, II pakopos stovykla	Varnių regioninio parko direkcija. Dumbrių g. 3, Ožtakių k., LT-88324 Telšiai r.	Birželio 22–28 d.
6.	Jaunojo šaulio-žvalgo stovykla II pakopa	Varnių regioninio parko direkcija. Dumbrių g. 3, Ožtakių k., LT-88324 Telšiai r.	Liepos 3–10 d.
7.	Jaunojo žvalgo išlikimo gamtoje mobili stovykla-ekspedicija vandeniui (vasaros mobili)		Liepos 16–22 d.
8.	Sportinio nardymo stovykla "Upė"	Priekulė, Minijos upė, Turgaus g. 4, Priekulė 96341	Liepos 31 d. – Rugpjūčio 5 d.
9.	Jaunojo kalnų žvalgo mobili stovykla (vasaros mobili)	Latvija	Rugpjūčio 2–18 d.

Suvalkijos šaulių 4-oji rinktinė (Marijampolės apskr.)

Eil. Nr.	Stovykla	Vieta	Data
1.	Marijampolės apskrities jaunųjų šaulių ugdymo II pakopos sukarinta vasaros stovykla	Kazlų Rūda, K. Veverškio poligono aerodrome	Liepos 10–16 d.
2.	Marijampolės apskrities jaunųjų šaulių ugdymo II pakopos sukarinta vasaros stovykla	Kazlų Rūda, K. Veverškio poligono aerodrome	Liepos 17–23 d.



OPERACIJOS MIESTE

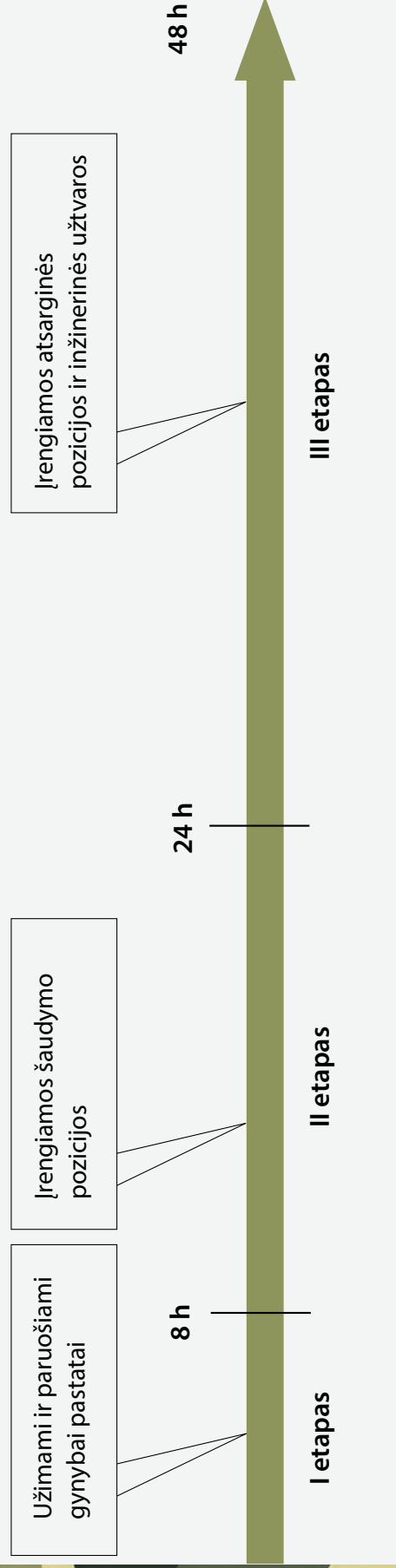
Generolo Jono Žemaičio
Lietuvos karo akademijos medžiaga

NUORODOS:

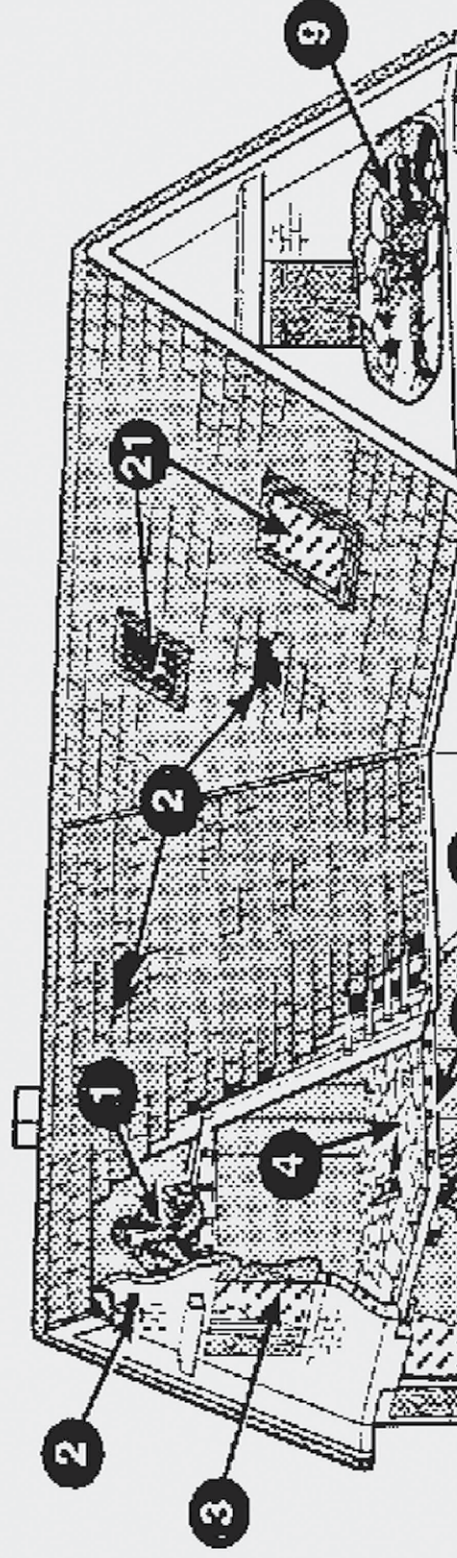
THE INFANTRY RIFLE FM 3-21.8 PLATOON AND SQUAD

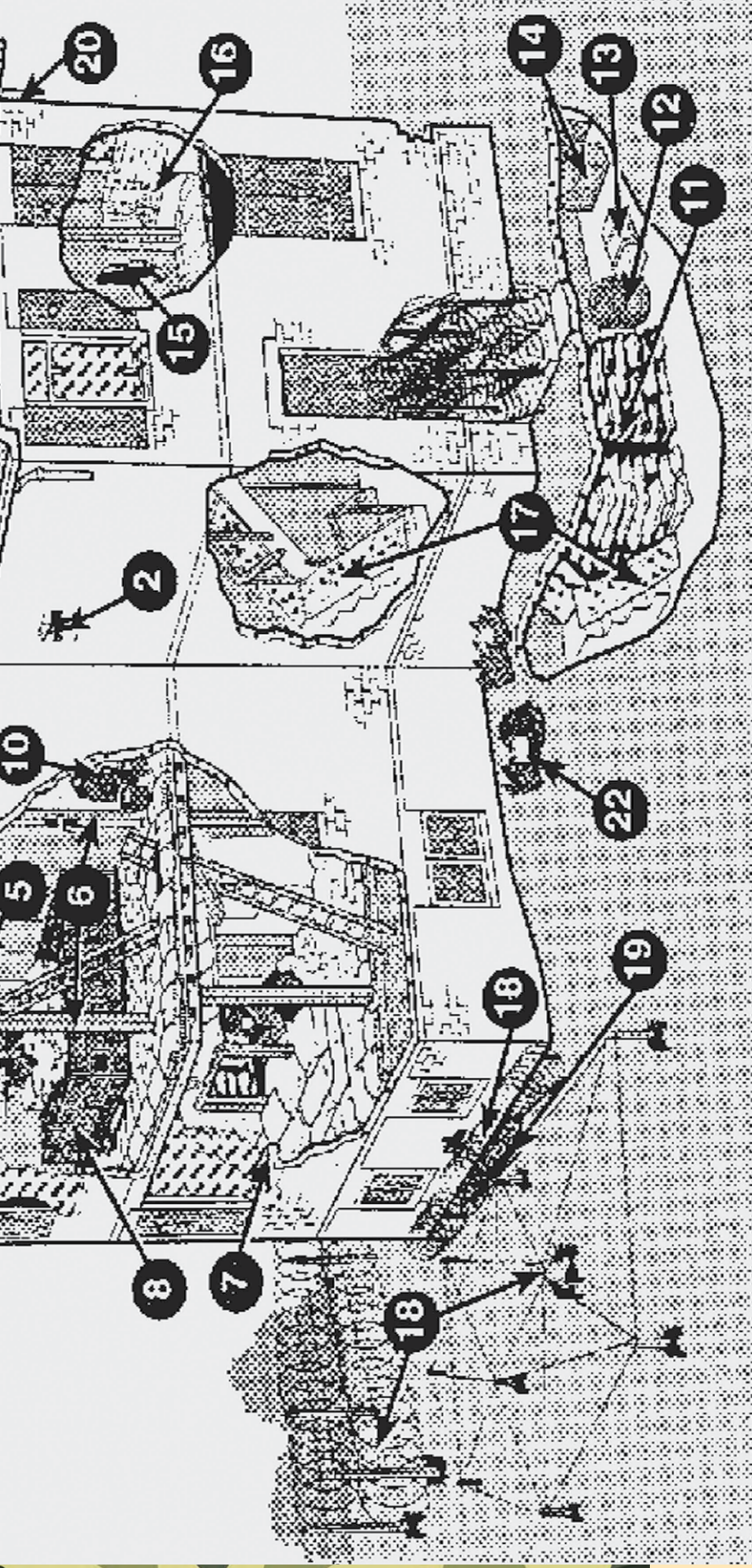
Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija
Bazinčių karininkų kursų mokymaisiis plėkatas, 2014 m.

PASIRUOŠIMO GYNYBAI GYVENVIETĖSE ETAPAI



PASTATO GYNYBA





Viduje įrengtos šaudymo pozicijos

1. SP palėpėje
2. Skirtingų tipų šaudymo angos
3. Apsauga nuo granatų. Išimti visų langų stiklai
4. Grindys užklotos smėlio maišais, kad būtų išvengta rikošeto
5. Tinkas nuimtas tam, kad būtų mažiau dulkių
6. Atraminės sijos
7. Lantai už dengti lentomis su vinimis
8. Dėžės/baldai pripildyti žemių / akmenų (mažiausia 500 mm storio sluoksniu)
9. Snaiperio pozicija

Pastato vidaus parengimas

10. Mūšiu reikalinga ekipuotė
11. Skyriaus priedanga
12. Vandens atsargos
13. Šaudmenys
14. Sausieji daviniai
15. Vidinės landos
16. Vanduo laikomas vonioje
17. Lentos su vinimis arba dėžės, baldai su spygliuota viela. Naudojamos kaip vidinės kliūtys

Išorinis pastato parengimas

18. Vėlos užtvartos
19. Granatų grioviai
20. Vandens nutekėjimo vamzdis nuimtas
21. Langai, durys užbarikaduoti. Stiklai išimti
22. Kryptinės minos

Dienos stovykla

Specializuota stovykla

Pakopinė stovykla

Alfonso Smetonos šaulių 5-oji rinktinė (Panevėžio apskr.)

Eil. Nr.	Stovykla	Vieta	Data
1.	Panevėžio apskrities j. šaulių ugdymo I pakopos stovykla	Nemirsetos GPP teritorija, KOP	Liepos 10–16 d.
2.	Panevėžio apskrities j. šaulių ugdymo I pakopos stovykla	Nemirsetos GPP teritorija, KOP	Liepos 18–24 d.
3.	Panevėžio apskrities j. šaulių ugdymo II pakopos stovykla	Pabradė, S. Žukausko poligone	Birželio 26 d. – Liepos 2 d.

Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-oji rinktinė (Šiaulių apskr.)

Eil. Nr.	Stovykla	Vieta	Data
1.	Šiaulių apskrities JŠ I pakopos sukarinta vasaros stovykla	LK KOP OGB.	Birželio 12–18 d.
2.	Šiaulių apskrities JŠ II pakopos sukarinta vasaros stovykla	LK KOP OGB.	Birželio 19–25 d.
3.	Šiaulių apskrities JŠ I ir II pakopos sukarinta vasaros stovykla	LK KOP OGB.	Birželio 26 d. – Liepos 2 d.

LDK Kęstučio šaulių 7-oji rinktinė (Tauragės apskr.)

Eil. Nr.	Stovykla	Vieta	Data
1.	Dienos stovykla	Šaltinio mok. Tauragė	Gegužės 29 d. – Birželio 1 d.
2.	Dienos stovykla	Pajūrio mokykla	Gegužės 9 d.
3.	Dienos stovykla	Žadeikių mokykla, Šilalės r.	Gegužės 9 d.
4.	Turistinė	Pagėgiai	Liepos 10–13 d.
5.	Tauragės apskrities JŠ II pakopos sukarinta vasaros stovykla	Tauragė, LDK Kęstučio MPB	Birželio 26 d. – Liepos 1 d.
6.	Tauragės apskrities JŠ II pakopos sukarinta vasaros stovykla	Tauragė, LDK Kęstučio MPB	Birželio 12–17 d.
7.	Tauragės apskrities JŠ II pakopos sukarinta vasaros stovykla	Tauragė, LDK Kęstučio MPB	Liepos 3–8 d.

Žemaitijos šaulių 8-oji rinktinė (Telšių apskr.)

Eil. Nr.	Stovykla	Vieta	Data
1.	Telšių, Tauragės, Klaipėdos ir Šiaulių JŠ III pakopos sukarinta vasaros stovykla	Varnių RPMC	Birželio 26 d. – Liepos 3 d.
2.	Jaunojo žvalgo stovykla	Alsėdžiai	Birželio 19–22 d.
3.	Orientacininkų stovykla (regioninė)		Birželio 12–16 d.
4.	Muzikinė jaunųjų šaulių stovykla		Birželio 5–9 d.
5.	Jaunųjų šaulių parašiutinio rengimo stovykla		Liepos 21–23 d.
6.	Telšių apskrities JŠ II pakopos sukarinta vasaros stovykla	Mažeikių raj., Viekšniai	Rugpjūčio 10–15 d.
7.	Telšių apskrities JŠ I pakopos sukarinta vasaros stovykla	Rietavas	Rugpjūčio 1–6 d.

Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-oji rinktinė (Utenos apskr.)

Eil. Nr.	Stovykla	Vieta	Data
1.	Utenos apskrities JŠ II pakopos sukarinta vasaros stovykla	Pabradė, S. Žukausko poligone	Liepos 24–30 d.
2.	Utenos apskrities JŠ specializuota stovykla „Augu atsakingu piliečiu“	Utenos PRC, Utena	Birželio 19–23 d.
3.	Utenos apskrities JŠ I pakopos sukarinta vasaros stovykla	Utenos raj., Vyžuonos sen.	Liepos 1–7 d.
4.	Jaunųjų narų stovykla	Utenos raj. Sudeikių daugiaviečių centras	Liepos 17–23 d.

Karaliaus Mindaugo šaulių 10-oji rinktinė (Vilniaus apskr.)

Eil. Nr.	Stovykla	Vieta	Data
1.	Vilniaus apskrities JŠ I pakopos sukarinta vasaros stovykla	Pabradė, S. Žukausko poligone	Liepos 3–9 d.
2.	Vilniaus apskrities JŠ „Jaunojo žvalgo“ stovykla	Pabradė, S. Žukausko poligone	Liepos 10–16 d.
3.	Panevėžio, Utenos ir Vilniaus apskrities JŠ ugdymo III pakopos kursas	Pabradė, S. Žukausko poligone	Liepos 17–23 d.
4.	Vilniaus apskrities JŠ II pakopos sukarinta vasaros stovykla	Pabradė, S. Žukausko poligone	Liepos 31 d. – Rugpjūčio 6 d.
5.	Vilniaus apskrities stovykla bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviams	Trakų raj., Bijūnų pagrd. mokykla	Birželio 12–17 d.

Liepos 24–30 d.



Šiomet XIX-ųjų jaunųjų šaulių žaidynių metu dalyviai varžėsi šešiose rungtyse: vasaros biatlono, orientaciniame, kliūčių ruože, šaudymo iš mažo kalibro ir pneumatinio šautuvo, vandens bei rikiuotės rungtyse. Neįskaitinė rungtis buvo šachmatų turnyras. Jaunųjų šaulių sporto žaidynės sutampa su „Sportas visiems“ organizuojamais renginiais Palangoje, todėl šiais, kaip ir praėjusiais metais, jaunieji šauliai išlaikė tradiciją ir prisijungė prie „Sportas visiems“ organizuojamų renginių. Šiomet net 150 šaulių ir jaunųjų šaulių dalyvavo šokinėjimo per gumą rekordo siekime, kuris vyko Palangoje, Basanavičiaus gatvėje. Gen. P. Plechavičiaus šaulių 6-osios rinktinės šauliai paplūdimyje organizavo virvės traukimo rungtį, o LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės šauliai buvo atsakingi už pneumatinio šaudymo rungtį, kurioje dalyvavo net 300 Palangos svečių.



Žaidynės neapsiribojo vien sportu. Vakaraus organizuotos kultūrinės programos, kuriose jaunuoliai rodė savo parengtus pristatymus, kartu šoko ir linksminosi – čia tikrai netrūko juoko ir judesio. Visi dalyviai galėjo pademonstruoti savo vokališius sugebėjimus rengtame karaokės vakare. Taigi ne tik sportas ir varžymasis dominavo žaidynių metu. Draugystė, vieningumas ir šypsenos visada buvo šalia.

Žaidynių uždarymo metu buvo apdovanoti žaidynių dalyviai ir rungčių nugalėtojai. Šiomet pirmąją vietą ir žaidynių taurę namo parsivežė Žemaitijos šaulių 8-osios rinktinės jaunųjų šaulių komanda. Nuo pat žaidynių organizavimo pradžios,



rinktinės komanda tapdavo prizininke, paskutiniai trys metai iš eilės buvo sėkmingi ir žaidynes komanda palikdavo su trečiosios vietos apdovanojimais. Rinktinės vadas vyr. lt. Julius Svirušis pasakojo, kad surinkti gerą komandą nėra lengva, nes neužtenka vien individualių šaulių sugebėjimų, šaulių, kurie yra geri sportininkai. Komandoje turi vyrauti gera nuotaika, visi jos nariai privalo gerbti vienas kitą ir palaikyti saviškius. Mokėti dirbti kartu ir eiti išvien. „19 metų tikėjimės užimti pirmą vietą, ir pagaliau mūsų troškimas išsipildė pirmą kartą“, – pasakojo rinktinės vadas. Panašu, kad kitąmet, jubiliejinii XX-ųjų žaidynių metu šios rinktinės jaunųjų šaulių komanda bus nusiteikusi ryžtingai ir jau nuo šiandien sau kelia aiškų tikslą – apginti čempionų titulą. Telioka sulaukti kitų metų ir tada pamatysime jaunųjų šaulių pasiryžimo ir treniruočių vaisius.





Rūta Valavičiūtė, jaunoji šaulė **Dominyka Sriubiškytė** | Nuotraukos iš **Sostinės šaulių kuopos** archyvo

Mokslo metai uždaryti pratybomis

Šių metų birželio 10–11 d. vyko Sostinės šaulių kuopos vertinamosios lauko taktinės pratybos, kuriomis sėkmingai užbaigti mokslo metai ir simboliškai pradėtas vasaros stovyklų sezonas. Pagal pratybų legendą jaunieji šauliai veikė prieš kontroliuojamoje teritorijoje ir vykdė rajono žvalgybą, budėjo patikrinimo, stebėjimo postuose, buvo kovos patruliais ir planavo pasalą.

Patirti sunkumai neišgąsdino

Pratybose veiksmas vyko visą parą, todėl atsipūsti nebuvo kada. Sunkiausia užduotis jauniesiems šauliams buvo žvalgyba. Užduoties metu teko žvalgyti rajoną ir atrasti, kur yra įsikūrusios prieš pajėgos. Norint išlikti nepastebėtiems, reikėjo drąsos ir pasiaukojimo: visiškai negailint savęs šliaužti per vandenį, pelkes, judėti tankiu mišku – tai buvo tikras savęs išbandymas.

Intensyvus pratybų grafikas riboja poilsio galimybes, grįžus iš vienos užduoties buvo gaunama kita. Vienas

sunkesnių momentų buvo tuomet, kai naktį reikėjo kovoti ne tik su miego trūkumu, bet ir prieš – savo patirtimi dalijasi šaulė Elinga Šidagytė: „Turbūt didžiausias iššūkis buvo naktį, kai mus užpuolė kitos kuopos. Nieko nematydami, tik pasitikėdami vadų nurodymais ir paskatomis įveikėme šią užduotį.“ Naktinės užduotys reikalavo pasitikėjimo vienas kitu. Nežinomybė, kurioje vietoje yra priešas, kėlė daug dvejopų jausmų: nuo baimės iki azarto užduotį atlikti kuo geriau.

Įdomiausios užduotys

Paklausus jaunųjų šaulių, kas pratybose jiems sukėlė didžiausią susidomėjimą, buvo išskirtos dvi užduotys – stabdymo kontrolės ir stebėjimo postai.

Stabdymo kontrolės postus jaunieji šauliai turėjo įsirengti nurodytose vietose, improvizuodami sukurti užtvaras siekiant sustabdyti važiuojantį transportą ar praeinančius asmenis, juos patikrinti, išsiaiškinti jų kelionės tikslą ir identifikuoti priešiškas pajėgas. Jaunasis šaulys Aivaras Miliauskas dalijasi savo įspūdžiais iš

kontrolės stabdymo posto: „Blokposte stabdėme praeinančius žmones ar pravažiuojančius automobilius. Juos tikrinome, prašydavome dokumentų, aiškindavomės, kur keliauja. Jei viskas tvarkoje – praleisdavome. Maždaug 3 kartus turėjome atsisaukdyti. Man tai buvo viena iš labiausiai patikusių užduočių, nors ji buvo gana paprasta, tačiau tikrai įdomi.“

Stebėjimo postas veikė su tikslu išsiaiškinti, kaip priešas juda. Kadangi užduotis vyko pavakare, po visos dienos, kupinos aktyvios veiklos, buvo nepaprastai sunku išlikti ramiam, atidžiai sutelkus dėmesį į stebimą vietovę. Kaip po pratybų pasakojo jaunieji šauliai, galima padėkoti uodams, kurie įkyriai bezyzdami aplinkui ir neduodami ramybės, neleidžia užsnūsti. Apie tai, kad ši užduotis buvo viena įdomiausių galima spręsti iš jaunojo šaulio Mykolo Mankaus pateiktų įspūdžių. „Stebėjimo poste buvo labai smagu visus matyti ir žinoti, kad jie net neįsivaizduoja, jog yra stebimi... Jautiesi beveik kaip Dievas“, – šypsodamasis dalijosi įspūdžiais jaunasis šaulys.



Naujos patirtys

Jaunieji šauliai prieš pratybas savo būriuose, skyriuose gavo pareigas, kurias privalėjo vykdyti visų pratybų metu, daugeliui tai buvo iššūkis, nauja patirtis. Jaunoji šaulė leva Jakštaitė, gavusi būrio ryšininkės pareigas, dalijosi įspūdžiais: „Gavau svarbias pareigas – būrio ryšininkės. Iki šiol su racija neteko daug bendrauti, todėl nekantriai laukiau pratybų, jaučiau smalsumą, intrigą, kaipgi viskas vyks, kokias užduotis turėsime atlikti. Kiekvieną kartą spausdama racijos tangentes mygtuką mintyse žodžius pasikartodavau bent po kelis kartus, kad radijo ryšio procedūras vykdyčiau tinkamai.“ Kitiems jauniems šauliams atiteko kulkosvaidininko ar net vadovaujančio vyr. šaulio pareigos, kas taip pat reikalavo pasiruošimo, didelio atsakomybės jausmo.

Kol jaunieji šauliai „kariavo“, kandidatai į jaunuosius šaulius taip pat išbandė savo jėgas

Sostinės šaulių kuopos vertinamosiose lauko taktinėse pratybose sunkiai ir atkakliai dirbo ne vien jaunieji šauliai. Kandidatai į jaunuosius šaulius prieš atverdami vartus vasaros stovyklų maratonui turėjo sunkiai paplušėti siekiant įgyti pirmąją pakopą. Judėjimo būdai, pastogių statymas, maisto gaminimas, ugnies užkūrimas, maskavimasis, šaudymo padėty, taktinis žygis, budėjimas naktį ir kliūčių ruožas, sudarytas iš daugybės įvairiausių užduočių, sudarė pirmosios pakopos kursą. Kandidatai buvo vertinami kiekvienoje iš paminėtų užduočių. Taip pat ypatingas dėmesys buvo skiriamas kandidatų motyvacijai, norui, siekiui, iniciatyvai atliekant užduotis gru-



pelėse, bendradarbiavimui, pagalbai vienas kitam. Su kiekviena užduotimi kandidatai susidorojo puikiai. Žinoma, vieniems labiau pasisekė atlikti vienas užduotis, kitiems – kitas, tačiau nebuvo nė vieno, kuris savo pastangomis, užsispyrimu, noru ir darbu nebūtų užsidirbęs pirmosios pakopos.

Pirmos nakties miške įspūdžiai išliks ilgam

Kandidatai iki šiol savo žinias gilino besimokydami kuopoje ir tik dienos metu, todėl miegas po paties pasistatyta pastoge, gryname ore, daugeliui buvo gyvenime pirmas nuotykis, kuris paliko labai gerus prisiminimus. Savo išgyvenimais dalijasi kandidatė į jaunuosius šaulius Justina Rėkutė: „Pratybos buvo įdomios, miegoti teko nedaug, pavargom, bet, žinoma, įspūdžiai, naujos patirtys bei žinios visą tai atperka. Labiausiai įsiminė toks įvykis: naktį, gal antrą ar trečią valandą guli miegmaišyje, uodai neleidžia miegoti, lauki savo budėjimo, o aplinkui girdi sprogimus, kitų šūksnius. Ir guli su ta mintimi, kad bet kurią minutę gali būti paskelbtas aliarmas ir teks staigiai šokti iš miegmaišio, susidėti daiktus ir pasitraukti iš vietos. Jausmas tikrai nepaprastas...“

Sunkumai įveikti su šypsena

Išsekę, purvini, tačiau su šypsena veiduose ir nauju bagažu žinių kandidatai grįždami namo kalbėjo, kad šios pratybos buvo kaip savęs išbandymas, daugelį užduočių, siekiant įveikti kliūčių ruožą, jie bandė pirmą sykį, džiaugėsi nauja patirtimi, kad turėjo galimybę dar geriau pažinti savo kolegas dirbant grupelėse, padedant vienas kitam, o tai – puikus indėlis ateities bendradarbiavimui.

Bendradarbiavimas svarbus visur ir visada

Sostinės šaulių kuopa nori padėkoti Nepriklausomybės kovų ir Geležinio vilko kuopos jauniems šauliams, kurie prisijungė ir visų pratybų metu įmituodami priešo pajėgas neleido atsipūsti. Tokį bendradarbiavimą labai gerai įvertino ir jaunieji šauliai teigdami, jog tai suteikė pratyboms įdomumo ir jaudulio todėl, kad buvo nežinoma, kas bus per priešas, nežinomas jo dydis, pajėgumai. Tokių pratybų, kai atliekamos užduotys su kitomis kuopomis, jaunieji šauliai pasigirdavo daugiau.



PRAKTIKA ES INSTITUCIJOSE

Edita Ežerskytė | Nuotraukos iš asmeninio **Editos Ežerskytės** archyvo

Esu girdėjusi, kad ankstyvojoje suaugystėje (taip taip, skamba labai keistai), t. y. perkopus dvidešimtmetį, svarbu turėti svajonę ir pamažu ją pradėti įgyvendinti. Sakytumėte, jog tikrai sunku (ar neįmanoma), bet primant sprendimus ir renkantis vienus, o ne kitus kelius, vieną studijų programą, o ne kitą, galima pamažu sudėti tą aukštą piramidę, kurios viršuje – profesija, tas mistiškas reiškiny, apie kurį kalba darbo rinkoje jau įsitvirtinę žmonės. Bet iki tol dar reikia išmokti ne vieną pamoką, pabaigti ne vieną mokyklą, sutikti ne vieną mokytoją ar mentorį, kuris padėtų, sudraustų, patartų.

Visgi ši piramidė gali būti statoma ir ne-nuosekliai. Gyvenime nėra blogos patirties, jei iš jos pasimokoma. Kiekvienas keletis į šoną gali atnešti daug supratimo apie patį save ir padėti priartėti prie savojo tikslo. Juk ne vienas esame girdėjęs įkvepiančių istorijų apie žymius asmenis, kurie jaunystėje buvo nurašomi į netikėlių gretas kaip nemokytinis, netalelingi, net... nereikalingi: kaip Tomui Edisonui prireikė tūkstančio nesėkmingų bandymų, kol galiausiai išrado lemputę; kaip Albertas Einšteinas nekalbėjo iki ketverių metų, o mokytojai jį laikė protiškai atsilikusiu; kaip Voltas Disnėjus buvo atleistas iš darbo laikraštyje dėl to, kad,

anot darbdavių, neturėjo vaizduotės... Šie pavyzdžiai moko, kad reikia turėti vidinės stiprybės atlaikyti bet kokią išorinę spaudimą.

Turbūt todėl ir rašau šias eilutes. Norėčiau kreiptis į visus studentus, jau baigusius universitetines studijas, kuriems atrodo, kad jie stovi vidury vandenyno ir nė nenutuokia, į kurią pusę galėtų būti žemė – irkitės bent jau pripučiamo plaušto link. Mano siūlomas plauštas – Europos Sąjungos praktikos. Jų yra labai daug ir pačių įvairiausių. Jei gyvenate Vilniuje, lengviausia jomis domėtis Europos Komisijos atstovybės Lietuvoje būstinėje, kurioje visos galimybės bus išdėstytos kuo aiškiausiai. Jei ne – informacijos gaušu internete.

Stažuotis galima Europos Audito Rūmuose, Europos Centriniam Banke, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitete, Europos investicijų banke, Europos Komisijoje, Europos Sąjungos Taryboje, Regionų komitete, na ir dar kitose mano neišvardytose institucijose, kurias tikrai lengvai rasite internete. Ieškomi pačių įvairiausių sričių praktikantai, tad tikrai nereikėtų manyti, kad būtina turėti politologijos ar tarptautinių ryšių diplo-

mą. Praktikų trukmė svyruoja nuo 3 mėn. iki metų. Taip pat prieš pateikiant paraišką reikėtų atkreipti dėmesį, ar praktikos metu bus mokama stipendija, jei ne – ar pavyks išsilaikyti iš savų santaupų, nes visos sąlygos skiriasi priklausomai nuo institucijos.

Gali kilti klausimas, kodėl gi čia kažin kokia Edita taip jau reklamuoja šią galimybę? Negi ji iš to uždirba pinigų? Tikrai ne. Ji taip daro, nes jai pačiai pavyko šia galimybe pasinaudoti ir patirti jos... gėrį.

Praeitų metų gruodžio gale pateikiau paraišką trijų mėnesių apmokamai vertimo praktikai Europos Parlamente, kuri turėjo prasidėti liepos mėnesį. Teko nusivilti, kadangi mano kandidatūra liko laukiamųjų sąrašė, vadinasi, nuo liepos mėnesio negalėjau praktikuotis Liuksemburge (taip taip, Europos Parlamentas – ne tik Briuselis ar Strasbūras, bet ir Liuksemburgas, kuriame įkurti administraciniai Parlamento daliniai). Paliūdėjusi ėmiausi kitų svarbių (ar nelabai) savanoriškų veiklų, kai netikėtai rugpjūčio mėnesį buvau pakviesta atvykti į šią praktiką, prasidėsią spalio mėnesį. Žinoma, nedvejodama sutikau ir jau rugsėjo gale skridau į prabangų Liuksemburgą.

Apsigyvenau Vokietijoje, Triero mieste, nes pabijojau Liuksemburgo nekilnojamojo turto nuomos kainų burbulų, kurį išpūtė šios mažos šalies sostinėje įsikūrusių institucijų ir bankų gausa. Pasirodo, visai netikėtai atsidūriau neapsakomo grožio mieste (pasak kai kurių šaltinių, net pačiame seniausiam!), iš kurio autobusai į Liuksemburgą vyksta neįtikėtinai dažnai (visai kaip iš aplinkinių Belgijos ir Prancūzijos miestų).

Taip prasidėjo mano trijų mėnesių kelionė po Europos Parlamento dokumentų vertimo džungles. Ilgainiui ji buvo pratęsta dar trimis mėnesiams. Tad viso Liuksemburge praleidau nuostabių, iššūkių kupinų šešis mėnesius.

Per šį pusmetį sužinojau, kas yra Europos Parlamento dienotvarkės, rezoliucijos, petijos, reglamentas ir jo pakeitimai... Nes prie visų šių tekstų teko prisiliesti ir versti iš anglų, prancūzų kalbų į gimtąją lietuvių. Taip pamažu išsiugdžiau nuolatinį domėjimąsi ES politika, joje vykstančiomis diskusijomis. Lankymasis Europos Parlamento puslapyje ir naujienų tikrinimas tapo kasdieniu ritualu. Kiekvieną mėnesį visą savaitę gyvendavau Parlamento sesijų nuotaikomis ir jų priimamais sprendimais, dalinausi įžvalgomis su kitais beveik keturiasdešimčia kolegų – lietuvių vertėjų ir asistentų, dirbančių lietuvių vertimo skyriuje. Labai džiaugiausi užsimezgsiais kontaktais su kitais praktikantais. Kaip žinia, Europos Parlamentas yra įsipareigojęs savo dokumentus versti į visas ES kalbas, tad ir mano kolegos buvo iš visų ES šalių – o tai buvo neapsakomai nuostabu, nes didesnės kultūrinės įvairovės niekur kitur nesu patyrusi. Taip pat mane džiugino praktikantams organizuotos išvykos į Briuselį ir Strasbūrą, kurių metu teko stebėti komitetų posėdžius, plenarines sesijas, domėtis vertėjų žodžiu darbu ir galimybėmis įsidarbinti ES institucijose.

Dar visai nedaug laiko praėjo po šių pusės metų, visa patirtis dar labai šviežia ir iki galo neįsisavinta, bet turbūt jau šią akimirklą galiu pasakyti, kad tai buvo labiausiai mane pakeitusi patirtis gyvenime. Tik būdama Liuksemburge suvokiau, kokią didelę įtaką mūsų kasdieniam gyvenimui daro sprendimai, priimami Europos Parlamente ir kokie jie mums palankūs. Pradedant nuo pesticidų, užsilikusių javinių batonėliuose, baigiant regioninių konfliktų sprendimo strategijomis – kiekvienas sprendimas priimamas galvo-

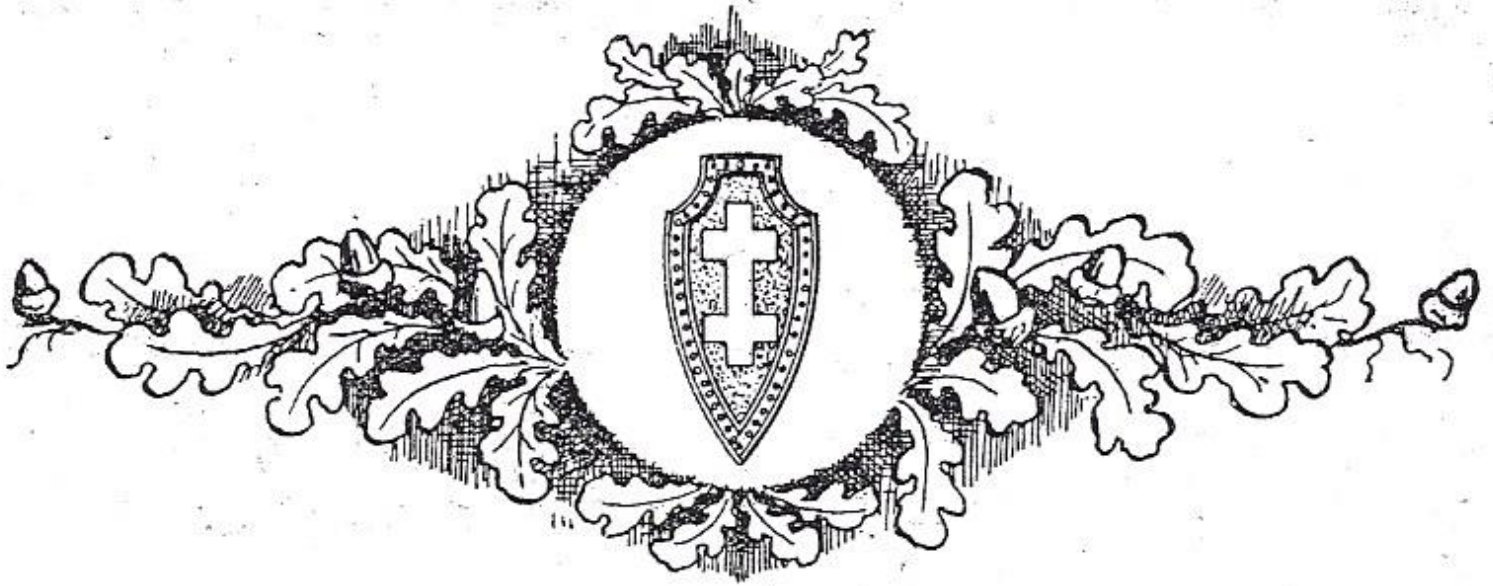


jant apie Europos ateitį, jos gyventojus ir viso pasaulio visuomenės gerovę.

Gaila tik to, kad ši informacija nėra pateikiama išsamiau. Informacinė erdvė pilna neigiamų naujienų, o tai, kiek sukurama pridėtinės vertės, dažnai nutylima. Todėl ir norisi, kad vis daugiau žmonių išvažiuotų į institucijas, susipažintų su jų veikimo principais ir suvoktų, kad „biurokratizmas“ nėra vienintelis žodis, galintis apibūdinti šias vietas. Taip, biurokratijos neįmanoma išvengti, bet už jos slypi kur kas daugiau, nei mums yra parodoma. Tikiu, kad taip po truputį augsime ir ne-

besikursime dirbtinių narvų, kuriuose nėra vietos kitokiam požiūriui, kitokiam žmogui, kitokiai kultūrai. Suprasime, kad nuvalkiotose ES frazėse apie stiprybę, kurią mūsų skirtingumas sukuria, yra labai daug tiesos.

Norisi kiekvienam palinkėti atrasti savąją Europą – atvirą, mąstančią, svetingą ir kuriančią ateitį. Juk tamsiųjų amžių jau turėjome pakankamai, protekcionizmas, radikalūs judėjimai jau siautė Europoje ir tai nieko teigiamo neatnešė. Tad linkiu nepabijoti ir atrasti Europą, kurią pavyko atrasti man!



GARBĖS ŠAULIO VARDAS – TARPUKARIO LŠS PAVYZDŽIAI

Mindaugas Nefas | Nuotraukos LŠS archyvo

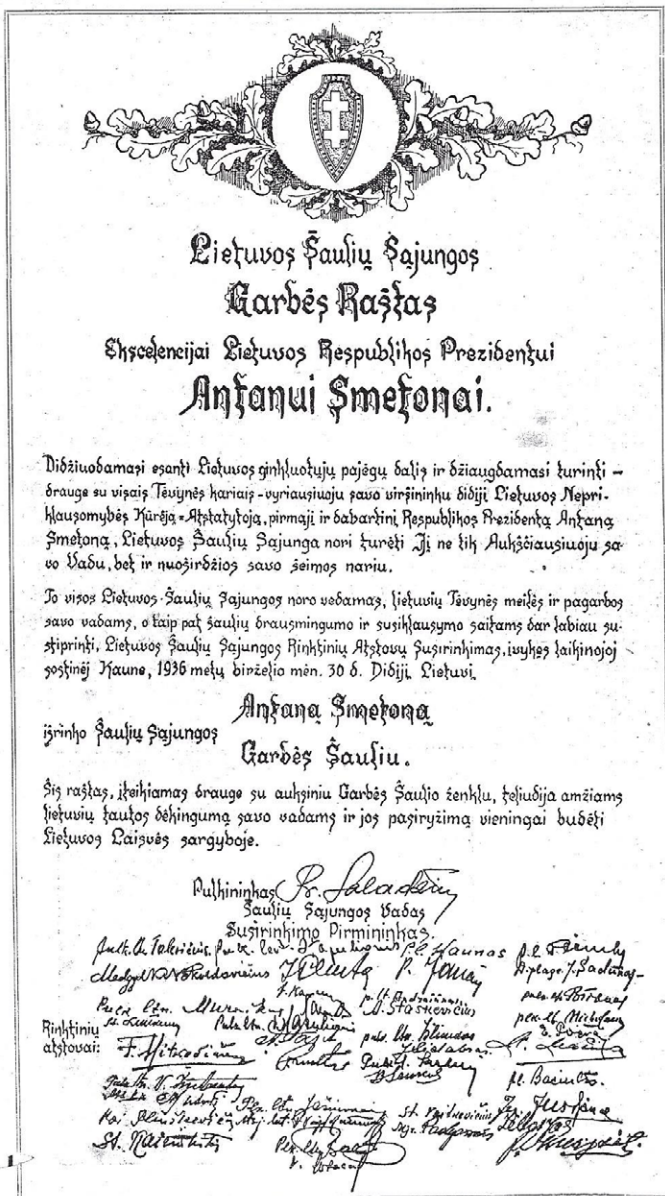
Šaulių sąjunga, kaip ir daugelis kitų visuomeninių organizacijų, nusipelnusiems asmenims turi teisę suteikti garbės vardą. Taip daro ir įvairios kitos organizacijos, pavyzdžiui, aukštosios mokyklos, tik jos apdovanoja nebūtinai tiesiogiai susijusius asmenis. Garbės vardas dažniausiai yra suteikiamas ryškioms asmenybėms už jų veiklą nacionaliniu arba tarptautiniu lygmeniu. Šiandieninė LŠS yra išlaikiusi garbės nario vardo suteikimo tradiciją, kartas nuo karto pagerbiant išskirtinius asmenis. Nuo LŠS atkūrimo 1989 m. šio vardo suteikimo reglamentas ne kartą keitėsi ir šiandien jau sunku tiksliai pasakyti, kiek Sąjungos ir rinktinės garbės šaulių vis dar turime savo gretose. Tokia situacija yra netoleruotina, kadangi šį vardą gavusiems asmenims rodoma nepakankama pagarba, o juk būtent su tuo šis apdovanojimas ir yra susijęs. Neseniai vykusio Centro valdybos posėdžio metu kai kurie šios institucijos nariai pasigedo istorinių duomenų dėl garbės šaulio vardo suteikimo. Todėl imuosi taisyti šį pageidavimą ir straipsnyje pateikiu tarpukariu (1919 – 1940 m.) veikusios LŠS pavyzdžius.

Ankstyviausiuose, tarpukario LŠS teisės aktuose apie garbės šaulio vardą nėra užsimenama. Pirmasis dokumentas, kuriame buvo numatytas šis statusas yra 1922 m. parengtas LŠS statuto projektas, kuriame numatyta, jog garbės šaulio vardą ir pažymėjimą teikia Sąjungos suvažiavimas. Ši nuostata buvo išlaikyta iki pat LŠS likvidacijos 1940 m., taigi, šį svarbų apdovanojimą turėjo teisę teikti tik aukščiausia organizacijos institucija, o ne pavieniai vadai ar suformuotos institucijos.

Vadovaujantis statuto projektu, pirmais garbės šauliais buvo patvirtinti pirmasis organizacijos vadovas Vladas Putvinskis ir jo ilgametis pavaduotojas Mikas Mikelkevičius, kuriems šį statusą suteikė šauliai 1922 m. vykusio suvažiavimo metu. Simboliška, jog šis vardas pirmą kartą buvo suteiktas LŠS pradininkams. Būtina pažymėti ir tai, jog apdovanojimas suteiktas kaip moralinė kompensacija už suvažiavime pažertą pavienę kritiką LŠS viršininkui V. Putvinskiui. Be to, 1926 m. LŠS suvažiavime V. Putvinskis buvo išrinktas LŠS garbės pirmininku, turinčiu CV nario teises. Nors jokie teisės aktai nenumatė tokių pareigybių ir apdovanojimo, V.

Putvinskis ir M. Mikelkevičius ilgą laiką išliko vieninteliai šį garbingą apdovanojimą gavusiais asmenimis.

Siekiant aiškiau reglamentuoti garbės šaulio vardo suteikimo tvarką 1930 m. buvo priimtos taisyklės, kuriose numatyta, jog už ypatingus nuopelnus gali būti suteikti garbės pirmininko ir garbės šaulio vardai trijuose lygiuose: Sąjungos, rinktinės ir būrio. Nustatyta, jog gali būti tik vienas garbės pirmininkas, o garbės šaulių skaičius neribojamas. Tiek garbės pirmininkas, tiek garbės šaulys suvažiavime turėjo būti patvirtintas vienbalsiai. Tai be jokios abejonės komplikavo situaciją, nes atsiradus prieštaraujančių grupei, klausimas galėjo būti nepriimtas. Visgi centriniame lygmenyje šis dokumentas panaudotas nebuvo, nes LŠS vadovybė suvažiavimo nešaukė 8 metus – nuo 1928 m. iki 1936 m. Todėl ir negalėjo išrinkti nei naujo garbės pirmininko (mirus V. Putvinskiui šis titulas liko laisvas), nei suteikti garbės šaulio vardo. Tuo tarpu rinktinės ir būriai naudojos šia tvarka ir taip pagerbdavo nusipelnčius asmenis. Pavyzdžiui, Alytaus mokomasis būrys garbės pirmininku buvo patvirtinęs miškininką Antaną Rukiųžą.



Garbės šaulio vardo suteikimo tvarka buvo pakoreguota 1936 m. LŠS statute. Pagal jį šis vardas galėjo būti suteiktas LŠS arba Lietuvai nusipelnusiui asmeniui, išliko įtvirtintas trijų lygių: Sąjungos, rinktinės ir būrio. Siūlyti asmenis Sąjungos garbės šaulio vardui turėjo teisę LŠS vadas, o tvirtinti suvažiavimas. Rinktinių ir būrių garbės šauliai buvo renkami gavus LŠS vado sutikimą jų lygmens susirinkimuose. Šis vardas nebuvo tik nominalus apdovanojimas, jis taip pat suteikdavo teisę su sprendžiamąjo balso teise dalyvauti savo lygmens susirinkimuose ir tarybų posėdžiuose, be to, dėvėti šaulišką uniformą ir garbės šaulio ženklą (Sąjungos – auksinis, rinktinių ir būrių – sidabrinis). Vis dėlto realybėje garbės šauliai ne visomis teisėmis pasinaudodavo, t. y. nėra užfiksuota, jog pagal šią tvarką garbės šauliais paskelbti asmenys būtų dėvėję šaulišką uniformą arba pasinaudoję balso teise suvažiavimuose.

Pirmajame po LŠS pertvarkos suvažiavime 1936 m. LŠS garbės šauliu buvo išrinktas prezidentas Antanas Smetona. Nors Lietuvoje įsitvirtinus autoritariniam valdymui tapo įprasta pagerbti „tautos vadą“, tačiau jo asmeninis santykis su LŠS buvo visiškai kitoks nei santykis su kai kuriomis studentų korporacijomis, kurių garbės nario vardą prezidentas buvo gavęs. Esminis skirtumas buvo tai, jog dar iki 1926 m. perversmo A. Smetona buvo aktyvus

šaulys, netgi vienas kandidatų į CV pirmininko postą. Iš aktyvios šauliškos veiklos jis pasitraukė kartu su V. Krėve Mickevičiumi 1924 m. kilus ginčui. Ir nors po to aktyvioje šauliškoje veikloje nebedalyvavo, tačiau įsitvirtinęs valdžioje LŠS veiklos neuždraudė, stiprino, siekdamas panaudoti savo politiniams tikslams. Būtinai pastebėti, jog kartais jis buvo pavadinamas pirmuoju garbės šauliu, tačiau jau dėl aptartų dalykų, taip sakyti yra klaidinga.

Iki organizacijos panaikinimo suvažiavime buvo patvirtinti dar keturi garbės šauliai: 1937 m. – arkivyskupas Pranciškus Kavaličius, 1938 m. – ministras pirmininkas Juozas Tūbelis. Tuo tarpu 1940 m. suvažiavime susiformavo įdomi situacija. Sekant politine konjunktūra, šaulių garbės vardas buvo suteiktas tuometiniam ministrui pirmininkui Antanui Merkuiui. Nei jis, nei šauliai vieni kitiems iki tol neįtakojo jokių ryškesnių simpatijų. Vardas buvo suteiktas dėl A. Merkio užimamų pareigų. Siekiant išsakyti savo poziciją, tame pačiame suvažiavime garbės šaulio vardas buvo suteiktas šauliams palankiam kariuomenės vadui brig. gen. Stasiui Raštikiui. Taip ne tik pademonstruota savarankiška pozicija, bet ir išreikštas pasitikėjimas kariuomenės vadu.

Šaulių rinktinės ir būriai taip pat naudojo garbės šaulio vardo teikimo teisę. 1938 m. organizacijoje buvo 65 rinktinių lygmens garbės šauliai, daugiausiai jų – net 17 – turėjo Kauno I šaulių rinktinė, tačiau nemažai rinktinių visai nebuvo asmens, kuriam būtų buvęs suteiktas šis garbingas vardas. Vis dėlto didesnė dalis rinktinių pagerbdavo savo narius ir jiems talkinančius asmenis, pavyzdžiui, Klaipėdos rinktinė garbės šaulio vardą suteikė savo rinktinės kūrėjams Jurgiui Lėbartui, Jurgiui Brūvelaičiui ir Jonui Vanagaičiui. Kiek aktyviai šia teise naudojo šaulių būriai statistinių duomenų rasti nepavyko, tačiau neabejotinai jie taip pat pagerbdavo savo būriui nusipelnčius asmenis. Šaulių studentų Sąja (šiandien jos tradicijas tęsia šaulių studentų korporacija „Saja“) savo garbės narius buvo paskelbusi prof. Bernardą Kodatį ir doc. Antaną Gravrogką.

Galima konstatuoti, jog garbės šaulio statuso egzistavimas LŠS buvo susijęs su siekiu pagerbti jai nusipelnčius šaulius ir organizacijai nepriklausančius asmenis. Šis apdovanojimas buvo laikomas itin garbingu ir reikšmingu, nes teiktas itin retai. 1919–1940 m. Sąjungos garbės šauliais buvo paskelbti tik 7 asmenys. Taip pat reikia pažymėti, jog tikslesnis garbės šaulio vardo reglamentavimas pagal trijų lygių sistemą buvo reglamentuotas tik LŠS reorganizacijos metu.

Kuo ši istorinė patirtis gali būti naudinga šiandienos LŠS? Pirmia, matyti, jog šis garbingas vardas teiktas ne tik mūsų organizacijos nariams, kaip tik dažniau teiktas ne nariams. Todėl vertinga tęsti 2016 m. pradėtą praktiką LŠS įkūrimo dienos proga apdovanoti ne tik LŠS, bet ir visai Lietuvai nusipelnčius asmenis. Antra, suteikiant šį vardą neverta eiti masiškumo keliu, nes tokiu būdu garbės šaulio vardo statusas gali būti suniveliuotas, prarasti savo reikšmę. Be to, Sąjungos garbės šaulius turėtų žinoti didesnė dalis šaulių, o dabar taip nėra (paprastiausiai trūksta informacijos). Trečia, manau, jog šiandien LŠS nariams yra nustatyta daugybė skatinimo formų, apdovanojimų ir be garbės šaulio vardo. Taigi vadų korpusas turėtų aktyviau siūlyti savo rinktinių šaulius gauti aukščiausius – šaulio žvaigždės ir šaulio žvaigždės medaliai apdovanojimus. Ir reikėtų atminti, jog ne metaliniai apdovanojimai, bet tikri darbai ir dėkingumas už juos, pagarba yra svarbiausia.



Valdas Kilpys | Nuotraukos **Valdo Kilpio**

Asmeninėse šaulių ginklinėse po truputį atsiranda vis „pikantiškesnių“ ginklų. „Trimitas“ ir toliau, pagal galimybes ir savininkų sutikimą, pasirengęs juos aprašyti, supažindinti kitus šaulius, nes daugeliui mintis nusipirkti nuosavą pusiau automatinį šautuvą jau seniai kirba galvoje. Gi kuo daugiau sužinai, tuo geriau pasirenki...

Tikriausiai ir jūsų akis patraukė neįprasta ginklo forma? Taip, tai „bullpup“ sistema, kuri mūsųose kol kas dar nėra įprasta, kai tuo tarpu, tarkim, Jungtinės Karalystės kariai seniai ginkluoti šios sistemos šautuvais „L85A1 IW (SA80)“ ir jų konstrukcija nebesistebi. Nesigilinant į subtilybes būtina pasakyti, kad bene didžiausias tokios konstrukcijos šautuvų privalumas yra jų dydis, tiksliau, ilgis. Dėl galimybės vamzdį sukišti į

buožę, ginklo ilgis pastebimai trumpėja, kai vamzdis lieka toks pat.

Mūsų aptariamas ginklas, pasak jo savininko šaulio, yra itin ergonomiškas ir patogus. Tai visiškai ambidekstrinis (vienodai tinka kairiarankiams ir dešiniarankiams), 7.62 NATO šoviniais šaudantis pusautomatis. Gamintojai teigia, kad tai bene saugiausias „bullpup“ pasaulyje, nes šaulio veidą saugo 1,6 mm storio plokštelės (ši ginklo konstrukcija išsiskiria tuo, kad spyna ir šoviniai yra gerokai arčiau veido – tiesiai po skruostu).

Dar vienas saugumą didinantis veiksnys – tūtelės išmetamos tiesiai į priekį, o ne į šoną. Jos tiesiog išstumiamos pro greta vamzdžio esančią kiaurymę. Beje, ginklo pavadinime



Tūtų išmetimo anga priekyje



visos pagrindinės jo savybės yra užšifruotos: „Rifle“ (ginklas), „Forward-ejection“ (priekinis tūelių išmetimas), „Bullpup“.

Ginklas gaminamas „Kel-Tec Industries“ fabrikuose Floridoje, JAV. Pirmą kartą perkėjus šis pusautomatis pasiekė 2009-aisiais. Įdomi detalė – ginklas parduodamas be paprastų metalinių taikiklių, t. y. perkėjas iš karto turi pagalvoti ir apie optikos įtaisus, būtinus šaudymui. Turbūt neverta minėti, kad kaip ir kiekvienas šiuolaikinis ginklas „Kel-Tec RFB“ turi „picatinny“



tvirtinimus, prie kurių „limpa“ viskas, ko tik pageidaujate, tiksliau, ką sugebate įpirkti.

„Kel-Tec“ gamintojas savo pirkėjams siūlo panašų ginklą ir 5,556 mm kalibru, kurį pavadino „RDB“. Taip pat įmanomi įvairūs vamzdžių ilgiai (460 mm, 610 mm, 810 mm). Vienintelis nusiskundimas, kurį pavyko surasti ginklų žinovų forumuose – grąžinamų dujų kiekio reguliatorius yra gerokai komplikuo- tas, nes turi daug padėčių ir kiekvienąsyk keičiant šaudmenis vėl tenka jį reguliuoti iš naujo.



PALANGOS JŪROS ŠAULIŲ CHORO TURININGA SAVAITGALIO ODISEJA

Palangos Jūrų šaulių choras Botanikos parko rotondoje

Donatas Žuolys | Nuotraukos LŠS archyvo

„Vyrai, užtraukime smagią dainą“, – šiuo Teisučio Makačino skambiu kūrinio Palangos kultūros ir jaunimo centro Jūros šaulių vyrų chorui (vad. Rimgaudas Juozapavičius) buvo suteikta garbė pradėti Tauragės VIII-ąjį tarptautinį vyrų chorų festivalį. Pastarasis gimė kaip respublikinio lygio renginys, tačiau palaipsniui augo ir stiprėjo: plėtėsi jo geografija, koncertų maršrutai, buvo pripažintas tradiciniu, o šiemet – tarptautiniu, netgi pritarant lengvosios muzikos orkestrui akompanimentui. Šiam festivaliui nuostabų firminį kūrinį „Tauro ragas kviečia dainai“ sukūrė kreatingiškas chorvedys, dirigentas ir kompozitorius Aloyzas Žilys. Su šia nuostabią dainą kasmet tradiciškai renginį užbaigia jungtinis festivalio dalyvių choras. Tai neginčijamas tauragiškės meno vadovės Danutės Petraitienės pasiaukojančio darbo nuopelnas. Juk neveltui jos drąsi idėja, atkaklumas, vizijos realumas aplenkė ir laiką, ir apimtį.

Festivalyje kiekvienais metais yra ko pasimokyti iš kitų dalyvių, galima pasisemti idėjų, praplėsti pažinčių

ratą, pamatyti kaip visi kartu augame ir tvirtėjame. Koncertinė programa buvo nepaprastai įvairi: puikiai skambėjo kariniai patriotiniai maršai, liaudies dainos, gražiausius prisiminimus gaivinantys populiariausi šlageriai ir, žinoma, nuostabūs klasikinės muzikos šedevrai. Svarbiausia, visi festivalio dalyviai rodo tik aukščiausios klasės profesionalumą. Pvz., visus žavėjo Kauno kultūros centro „Tautos namai“ vyrų choro „Perkūnas“ (vad. Romaldas Misiukevičius), LR VRM vyrų choro „Sakalas“ (vad. Romas Makarevičius), Tauragės KC vyrų choro „Mintauja“ (vad. Danutė Petraitienė), Lietuvos kariuomenės Vilniaus įgulos karininkų ramovės „Aidas“ choro (vad. prof. Tadas Šumskas) aukštas muzikavimo lygis.

Kiekvienais metais festivalio publika džiugiai pasitinka Šakių ansamblio „Akordas“ balsingus ir elegantiškus vyrus, kuriems sumaniai vadovauja jauna ir žavi koncertmeisterė Dalia Zokienė. Jos švelni ir preciziškai tiksliai akompanavimo technika išryškina ansamblio dalyvių kruopščiai pa-

rengtas vokales subtilybes. Džiugino Kretingos rajono kultūros centro vyrų vokalinis ansamblis „Žilvinas“ (vad. Aloyzas Žilys) profesionaliai atlikęs lietuvių liaudies dainą „Pjaun broliukai“. Jaunuolių ansamblis iš Jurbarko „Bildukas“ (vad. Danutė Lapienė) pernai buvo pristatyti kaip patys jauniausi ir perspektyviausi festivalio dalyviai. Jauniausiais jie išliko ir šiemet, o entuziastingai atliekamas „Paryžiaus tango“ įrodė, kad šis kolektyvas muzikaliai jau subrendo.

Aukštos vokalinės latvių kultūros tradicijos žiūrovams nebuvo naujiena girdėti Dobeles miesto vyrų ansamblių „Optimisti“ (vad. Astrida Klasonė) – jis buvo sutiktas labai šiltai. Jeigu visi festivalio dalyviai atliko tik po dvi dainas – tai latviai po ilgų ir audringų plovimų mielai padainavo dar trečią. Be to, Mažonų kultūros namuose koncertavo Rygos kultūros ir laisvalaikio centro „Imanta“ vyrų vokalinis kvartetas, profesionalai „Harmony 4 Ryga“ (vad. Arijus Škepasts). Ypač maloniai visus nustebino svečiai iš Gruzijos – Terjo-

la mieto ansamblis „Maspindzelo“ (vad. Gocha Tchankvenadze ir Ineza Butskhirikidze). Gruzinių vokalas, ko gero, neturi pasaulyje lygių, nes tokius sudėtingus garsų akordus ir jų derinių išraišką gali pademonstruoti tik tokie dainininkai, kurių sieloje slypi tikroji Kaukazo kalnų dvasia. Beje, kolektyvas žiūrovams paruošė staigmeną – atliko lietuvių liaudies dainą „Tik ne dėl žalio vyno“ pagal specifiškai gruziniškai aranžuotę.

Muzika ties šiuo festivaliu nenutilo – balandžio 28 d. Palangoje vyko Lietuvos šaulių sąjungos Žemaitijos regiono meno kolektyvų peržiūra. Šiame renginyje sėkmingai pasirodė Klaipėdos šaulių moterų vokalinis ansamblis „Vakaro žaros“ ir jaunoji šaulė Kristina iš Kretingos. Palangos KJC Jūros šaulių choro pasirodymas buvo įvertintas I laipsnio diplomu, o kitą dieną už dalyvavimą XI-ajame sveikatingumo renginyje „Pasirūpink ir savo sveikatą“ choras dar papildomai buvo įvertintas Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Medicinos akademijos padėka.



Skambėjo dainos, aidėjo muzika...

Juozas Janušaitis, LŠS vyr. kultūros ir meno specialistas

Balandžio ir gegužės mėnesiais vyko Lietuvos šaulių sąjungos meno kolektyvų peržiūra, kuri organizuojama kartą per dvejus metus. Pirmieji peržiūrų ciklą balandžio 8 d. pradėjo A. Smetonos šaulių 5-osios rinktinės, o gegužės 12 d. pabaigė Plk. P. Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės kolektyvai. Peržiūrų metu pasirodė solistai, ansambliai, duetai, chorai ir kt. Iš viso buvo išgirstas 41 kolektyvas.

Vertinimo komisiją sudarė žinomi muzikai bei pedagogai: VDU muzikos akademijos profesorius, dainavimo katedros vedėjas Tomas Ladiga, kompozitorius Julius Siurbis, J. Gruodžio konservatorijos dainavimo skyriaus dėstytoja Regina Kabalinienė, VDU muzikos akademijos docentas Danielius Vėbra, chorvedė Neringa Navikauskaitė ir muzikos bakalauras Dovydas Jokubauskis.

Dėkojame rinktinėms už suburtus kolektyvus ir jų darbą. Gaila, kad peržiūrose nedalyvavo visos rinktinės, tačiau jos turi puikią progą ruoštis kitoms peržiūroms, kurios vyks po dvejų metų, 2019-aisiais. Tai bus jubiliejinė meno kolektyvų peržiūra, skirta Lietuvos šaulių sąjungos 100-mečiui paminėti.

Meno kolektyvai, užėmę pirmąsias vietas:

Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių 1-oji rinktinė

1. Alytaus šaulių namų teatras

Vytauto Didžiojo šaulių 2-oji rinktinė

1. „Tvirtovės“ 3-ios šaulių kuopos mišrus vokalinis sekstetas

2. Aleksoto 212-os šaulių kuopos ansamblis

Vakarų (jūros) šaulių 3-oji rinktinė

1. 302-os šaulių kuopos vokalinis moterų ansamblis „Vakaro žaros“

2. 306-os šaulių kuopos vyrų choras

Suvalkijos šaulių 4-oji rinktinė

1. 404-os šaulių kuopos moterų vokalinis ansamblis

2. P. Karužos 406-os šaulių kuopos jaunųjų šaulių trio „Diemedėlė“

Alfonso Smetonos šaulių 5-oji rinktinė

1. 504-os kuopos mini kapela ir armonikieriai

2. Pandėlio 513-os šaulių kuopos solistė Donata Girdvainytė

Žemaitijos šaulių 8-oji rinktinė

1. Alsėdžių 806-os šaulių kuopos (jaunųjų šaulių) merginų kvintetas

2. 804-os šaulių kuopos, M. Valančiaus gimnazijos jaunųjų šaulių būrio merginų duetas

Plk. Prano Saladžiaus šaulių 9-oji rinktinė

1. Zarasų 907-os šaulių kuopos „Vytis“ solistė Silvija Ruzgaitė

2. Jaunoji šaulė, smuikininkė Eglė Zarankaitė

3. Skudutininkų ansamblis

Turiningas laisvalaikis

LDK Kęstučio šaulių 7-osios rinktinės informacija



Gegužės mėn. 20 d. Margiškių km., Žygaičių sen., Tauragės raj. vyko LŠS LDK Kęstučio Tauragės 7-osios rinktinės J. Kasperavičiaus 702-osios kuopos šaulių pratybos. Į jas buvo pakviesti ir Jurbarko 701-osios kuopos šauliai. Pratybų metu instruktoriai dėstė teoriją, kaip elgtis pasalos atveju, oro antskrydžio metu, kaip atlikti mašinos ir žmonių patikrą bei apsaugą, gesinti degantį automobilį, suteikti pirmąją medicininę pagalbą, įveikti vandens kliūtį. Iš sausos teorijos mažai naudos, tad pasistiprinę kareiviška koše, šauliai visas žinias pritaikė praktiškai. Bandė ištrūkti iš organizuotos pasalos, atakuojant ultra lengvajam lėktuvėliui, slėpėsi nuo oro pavojaus, antpuolio metu neapsieita be aukų, tad buvo pritaikytos ir pirmosios medicinos pagalbos žinios. Šauliai skyriais mokėsi patikros poste stabdyti automobilius, apieškoti juos ir juose vykstančius keleivius. Taip pat teko gesinti automobilį, iš kurio veržėsi tiršti, juodi dūmai. Drąsiausieji virve bandė įveikti vandens kliūtį, ši atrakcija kai kuriuos atgaivino dar vėsiu pavasario vandeniu.

O nuotykių pilną dieną pabaigė J. Kasperavičiaus 702-os kuopos vado pavaduotojo A. Kiniulio paskaita „Kaip surasti Šiaurinę žvaigždę“ – sutemus teleskopu stebėjome gegužės dangų. Labiausiai visus sužavėjo Jupiterio planeta su šalia matomais keturiais palydovais.

Partizanų pagerbimas Čikagoje

2017 m. gegužės 21 d. kaip Lietuvoje, taip ir toli už jos ribų, Čikagoje, trečiąjį gegužės sekmadienį žygiu buvo paminėta Partizanų diena, prisiminti prasmingi partizanų darbai, jų veiklos svarba ir įtaka kovojant prieš tėvynės okupantus.

Renginys prasidėjo tylos minute, kurios metu buvo pagerbti žuvę partizanai ir laisvės kovotojai, prisimintas ir a. a. šaulys Rimantas Šalaviejus – paskutinių dvejų metų žygių organizatorius. Susirinkę dalyviai pasidalino į dvi grupes: vieni ėjo pėsčiomis miško takais apie 4,5 mylių, kiti bėgo apie 6 mylias. Visi buvo susitikę prie 144 laiptelių „Swallow Cliff Woods“. Įveikus trasą, žygeiviai grįžo į pradžios vietą, kur vaišinosi koše ir karšta kava. Tuomet pasirodė ir skautai, kurie tame pačiame miškelyje treniravosi ir ruošėsi artėjančiai išvykai į „Filmont“ kalnus Naujojoje Meksikoje. Buvo smagu pamatyti tiek daug lietuviškų organizacijų kartu vienoje vietoje. Pastarieji bandė atkartoti partizanų žvalgyboje pagal projektą, skirtą įamžinti partizaninio karo dalyvius ir jų rėmėjus. Deja, reikės bandyti kitais metais, nes pavyko atkartoti tik dviejų aukštų žvalgybą iš trijų.

Taigi renginys buvo ištis prasmingas. Džiugu, kad tau tiečiai, nesvarbu kokiame pasaulio kampelyje jie gyventų, rado laiko ir noro prisiminti bei pagerbti mūsų tautos didvyrius.



Tokios pratybos priverčia susimąstyti, kiek reikia investuoti laiko, žmogiškųjų bei finansinių resursų. Džiugu, kad atsiranda tokių žmonių kaip Tauragės J. Kasperavičiaus 702-os kuopos vadas S. Ozgirdas, kuris nieko negailėdamas buria aplink save patriotiškai nusiteikusius žmones. Dalindamasis savo patirtimi ir žiniomis, idėjomis jis dovanoja savo šauliams turiningą laisvalaikį.

Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje informacija



Pasaulio lietuvių bėgimas Čikagoje

Jau ketverius metus iš eilės organizuojamas lietuvių vienijantis renginys, kai įvairiose užsienio šalyse judėjimo laisvę pamilę tautiečiai dalyvauja simboliniame 5 kilometrų bėgime. Prisimindami tėvynę ir kartu sportiškai (bėgdami ar eidami) praleidžia sekmadienį, linkėdami Lietuvai būti sveikai, aktyviai, kūrybingai ir vieningai.

Gausus aktyvių lietuvių būrys, pasipuošęs spalvinga lietuviška atributika, Čikagos miesto centre sėkmingai įveikė distanciją ir dar kartą parodė, kad meilė Tėvynei neturi ribų bei atstumų. Bėgime dalyvavo ir Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje atstovai.

Lietuvos šaulių sąjungos išeivijoje informacija



Vienas sunkiausių žygių „Ernake“ Estijoje

LDK Kęstučio 7-osios rinktinės
jaunoji šaulė Miglė Aleksandravičiūtė

2017 m. Birželio 2–4 dienomis Estijoje vyko tradicinės varžybos „Ernake“ – tai nuotykis ir iššūkis, kurį dar ilgai prisiminsime. Estijoje mūsų jaunųjų šaulių komandą sutiko labai svetingai ir šiltai. Išbandėme estų siūlomą pramogą – pabėgimo kambarį, kuris padėjo mums pasitikrinti, kokia esame komanda. Po atidarymo, fejerverkų pradėjome pasiruošimą „Ernake“ žygiui. Pagal duotas koordinatas susižymėjome punktus ir nusipiešėme galimą maršrutą. Pasitikrinome ekipuotę, susidėliojome daiktus, kad būtų patogu jais einant naudotis. Taigi, pasiruošimas buvo itin kruopštus. Žygį pradėjome keturios merginos, pasiryžusios ne tik įveikti šį išbandymą, bet ir gerai praleisti laiką, patirti naujų išpūdžių. Startavome naktį, 1 val. 20 min. – miške tokiu laiku labai tamsu. Starto vietoje vyko privalomoji patikra, po kurios tik buvo leista pradėti žygį. Kelias į pirmą punktą prasidėjo takeliu per pelkes, panašių takelių turime ir Tauragėje. Orientuotis buvo sunku dėl aklinos tamsos. Taip pat dar prieš pirmą punktą patekome į pasalą – bet tai buvo pirmoji ir pati rimčiausia iš visų vėliau buvusių pasalų. Kiekviename punkte turėjome vykdyti užduotis, vienos pareikalavo fizinės ištvermės, kitos sumanumo, o visos bendrai – komandinio darbo. Vienas didžiausių išbandymų mums buvo šaltis. Sunkumų patyrėme ir trečiajame punkte. Pasikeitusios šlapios kojines, sužinojome, kad mūsų laukia vanduo, valtis ir skęstantis žmogus. Vėl likome šlapios. Po šios užduoties mūsų motyvacija buvo pasiekusi bene kritinį tašką dėl beprotiško šalčio, šlapių kojų ir rūbų. O prieš akis dar laukė tolimas kelias kito punkto link.

Ėjimas nuvargino ne tik fiziškai, bet ir emociškai, todėl vienu metu klaidžiojome apie dvi valandas kelių kilometrų spinduliu. Skatinome viena kitą nepasiduoti, taip sutikome estes, kurios padėjo rasti tinkamą kelią. Tą vakarą baigėme dažasvydžiu ir



trumpu kliūčių ruožu. Tada galėjome keturias valandas numigti ir ruoštis kitos dienos nuotykiams. Pailsėjęs nuotaika pakilo ir buvome pasiruošę tęsti žygį. Jis truko 33 valandas, per kurias kovojome su šalčiu, žaizdotomis kojomis ir todėl finišą pasiekėme tik dviese. Bet nueitas kelias ir įgyta patirtis atperka visas nemalonias išgyventas akimirkas. Tai buvo vienas sunkiausių, bet kartu daugiausiai patirties davusių nuotykių. Buvo smagu save ne tik išbandyti, bet ir pažinti.

Pakeliui į katastrofą

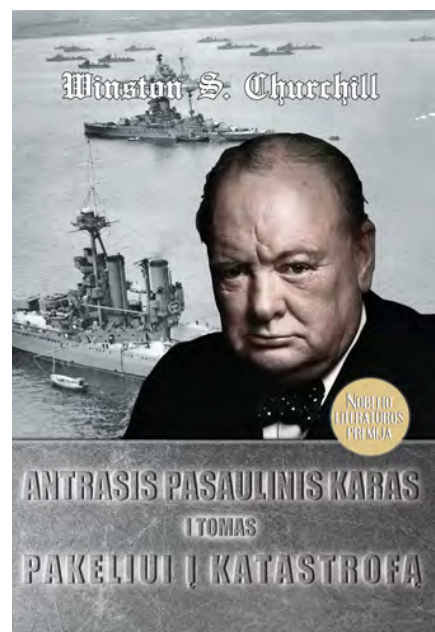
Leidykla „Briedis“ pristato naujieną – sero Winstono S. Churchillio atsiminimų „Antrasis pasaulinis karas“ pirmąjį tomą „Pakeliui į katastrofą“. Viso planuojami išleisti keturi tomai. Už šiuos memuarus jam suteikta Nobelio literatūros premija.

Knygoje atskleidžiama padėtis Europoje po Pirmojo pasaulinio karo. Šis konfliktas sąlygojo didžiųjų Europos imperijų griūtį, jų vietoje užgimė daugybė naujai susikūrusių nepriklausomų valstybių, o 1919 m. Versalyje pasirašyta taikos sutartis turėjo užkirsti kelią bet kokioms skerdynėms ateityje. Deja, pranašautos ramybės Europa taip ir nesulaukė.

Po Pirmojo pasaulinio karo buvęs Jungtinės Karalystės vidaus reikalų ministras, o vėliau – Pirmasis Admiraliteto lordas W. Churchillis pralaimėjo keletą rinkimų ir, nors buvo paskirtas išdo kancelieriu, iš aktyvios tarptautinės politikos pasitraukė. Nepaisant to, jis įdėmiai sekė įvykius, nevengė atvirai reikšti

savo nuomonę, stengėsi įspėti vyriausybę dėl nuolat kylančių grėsmių.

W. Churchillis neigiamai vertino bolševikų perversmą Rusijoje ir ten įsigalėjusią diktatūrą. Jis buvo vienas iš nedaugelio britų politikų, kuris siūlė bendromis Europos šalių pastangomis nuversti teroristinį raudonąjį režimą. Tam nebuvo lemta išsipildyti. Kitą grėsmę Europos saugumui W. Churchillis įžvelgė nugalėtojų sankcijoje Pirmąjį pasaulinį karą pralaimėjusiai Vokietijai ir buvo teisus! 1933 m. didelės visuomenės dalies paramą įgijęs Adolfas Hitleris paskiriamas Vokietijos kancleriu. Naujai užgimęs Trečiasis reichas pradėjo karštingai ginkluotis, vieną po kito pažeidinėdamas Versalio sutarties punktus. W. Churchillis tvirtino, kad nei Didžiosios Britanijos, nei Prancūzijos vyriausybės laiku neįvertino kylančios grėsmės. Laikas, kai Hitleris dar galėjo ir turėjo būti sustabdytas, praliejant kur kas mažiau kraujo, buvo negrįžtamai prarastas. Po 1939 m. rugpjūtį pasirašytos nepuolimo



sutarties tarp Vokietijos ir Sovietų Sąjungos W. Churchillis rašė: „Dabar Didžioji Britanija ir Prancūzija pagaliau liovėsi nuolaidžiauti. Galiausiai buvo priimtas sprendimas, kuris, be abejo, pasmerkė mirti dešimtis milijonų žmonių.“

Winston S. Churchill. *Antrasis pasaulinis karas. Pakeliui į katastrofą, I tomas.* Iš anglų kalbos vertė Vitalijus Šarkovas. Vilnius: Briedis, 2017. 368 p.

Vlasovas prieš Staliną

Leidykla „Briedis“ pristato serijos „Antrasis pasaulinis karas“ naujieną – garsaus vokiečių istoriko Joachimio Hoffmanno knygą „Vlasovas prieš Staliną. Rusijos išvadavimo armijos tragedija 1944–1945 m.“

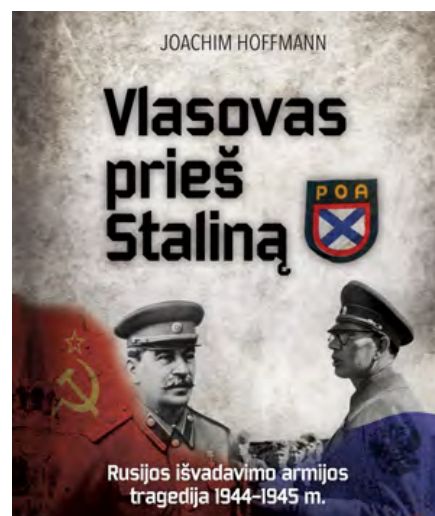
Rusijoje šie kariai iki šiol tebelaikomi išdavikais. Jie vadinami prieš savo tautiečius kovojusiais Hitlerio pakalikais, budeliais, sąžinę praradusiais niekšais. Bet ar iš tiesų generolo Andrejaus Vlasovo vadovaujama Rusijos išvadavimo armijai – ROA – tinka šie epitetai? Apie tai savo knygoje rašo J. Hoffmannas.

Kaip žinia, 1941 m. birželio 22 d. prasidėjo nacistų ir sovietų karas. Per pirmuosius mėnesius Raudonoji armija patyrė daugybę triuškinamų pralaimėjimų, keli milijonai karių pasidavė į nelaisvę, o SSRS atsidūrė ant bedugnės krašto. Tūkstančiai Sovietų Sąjungos gyventojų stojo į vokiečių formuojamą pagalbinę policiją, atsirado Vermachto pusėje kovoję kazokai, kiti, daugiausia iš sovietų belaisvių suformuoti, „ginkluotų kolaborantų“ daliniai.

Raudonosios armijos generolas leitenantas A. Vlasovas laikytas vienu iš sumaniausių sovietų generolų. Jis pasižymėjo ginant Maskvą, pelnė daugybę apdovanojimų bei asmeninį Stalino pasitikėjimą. Tačiau 1942 m. birželį patekęs į nelaisvę A. Vlasovas suprato,

kad didžiausia grėsmė Rusijai yra ne vokiečiai, o kruvinas bolševikų režimas su tironu Stalinu priešakyje. Vokiečiams pasiūlius Vlasovas ėmėsi vadovauti Rusijos išvadavimo armijai, kurios pagrindinis tikslas – nuversti bolševikų režimą. „Sunaikinti bolševikus, o paskui iš Rusijos išvaryti vokiečius“ – tokią svajonę slapčia puoselėjo didžioji dauguma ROA karininkų.

Deja, dėl užsitęsusių organizacinių klausimų bei įvairiausių tiekimo trukdžių į mūšius prieš sovietų pajėgas ROA stojo tik 1945 m. vasarį, pačioje karo pabaigoje, kai jo baigtis jau buvo visiškai aiški. Iš rytų puolė nesuskačiuojamos sovietų divizijos, iš vakarų artėjo britai ir amerikiečiai. ROA troško kautis prieš sovietus, tačiau nenorėjo kelti ginklų prieš Vakarų sąjungininkus. Vlasovas ir jo bendražygiai vylėsi, kad vakariečiai į juos žvelgs ne kaip į Hitlerio bendrininkus, bet kaip į tikruosius Rusijos patriotas, būsimos demokratinės valstybės ramstį. 1945 m. gegužės pradžioje 1-oji ROA divizija ryžtasi karštingam žingsniui. Kartu su čekų patriotais jie išvaro vokiečius iš Prahos dar prieš pasirodant Raudonosios armijos daliniams. Dešimtys tūkstančių čekų sveikino ROA karius gatvėse, siuntė jiems šilčiausius sveikinimus, tačiau artėjantis geležinis sovietų kumštis privertė ROA palikti miestą. Į Prahą įsiveržę raudonarmiečiai bei



vietos komunistai žvėriškai susidorojo su visais nespėjusiais laiku pasitraukti vlasovininkais.

Prasidėjo Rusijos išvadavimo armijos klajonės po sugriautos Vokietijos miestus siekiant išvengti susidūrimo su sovietais ir pasiduoti Vakarų sąjungininkams. Tačiau daugelį pasidavusiųjų vakariečiai iškart perdavė rusams, kur jų laukė neišvengiama mirtis arba ilgi įkalinimo metai. Tokios pat lemties neišvengė ir ROA vadovybė. 1946 m. birželio pabaigoje Maskvoje įvyko uždaras generolo A. Vlasovo ir artimiausių jo bendražygių teismas. Visi jie buvo nušauti ir pakarti.

Joachim Hoffmann. *Vlasovas prieš Staliną. Rusijos išvadavimo armijos tragedija 1944–1945 m.* Iš vokiečių kalbos vertė Alma Imbrasienė. Vilnius: Briedis, 2017. 440 p.

ŽINIOS TRUMPAI

PRIIMTI EITI PAREIGAS:

LŠS vado 2017-04-26 įsakymu Nr. 79P Virgilijus Milišauskas paskirtas į LŠS G1/4 skyriaus ginklininko pareigas nuo 2017-04-27.

LŠS vado 2017-04-26 įsakymu Nr. 81P Andrius Šmailis paskirtas į LŠS Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės apsaugos grupės vadovo pareigas nuo 2017-05-08

LŠS vado 2017-05-30 įsakymu Nr. 120P Linas Kadžiulis paskirtas į LŠS G1/4 skyriaus vyr. personalo ir logistikos specialisto pareigas nuo 2017-06-01.

LŠS vado 2017-05-30 įsakymu Nr. 121P Apolinaras Gaubys paskirtas į LŠS G2 skyriaus objektų apsaugos viršininko pareigas nuo 2017-06-01.

LŠS vado 2017-05-30 įsakymu Nr. 126P Vytautas Šareika paskirtas į LŠS G3 skyriaus viršininko pareigas nuo 2017-06-01.

LŠS vado 2017-06-02 įsakymu Nr. 131P Dovilė Rusteikienė paskirta į LŠS vyr. viešųjų ryšių specialistės pareigas nuo 2017-06-02.

IŠ PAREIGŲ ATLEISTI:

LŠS vado 2017-05-17 įsakymu Nr. 98P Dovydas Jokubauskis nuo 2017-05-31 atleistas iš Lietuvos šaulių sąjungos G1/4 skyriaus vyr. personalo ir logistikos specialisto pareigų.

LŠS vado 2017-05-23 įsakymu Nr. 113P Robertas Stankus nuo 2017-05-31 atleistas iš LŠS G3 skyriaus vyr. mokymo specialisto pareigų.

LŠS vado 2017-05-23 įsakymu Nr. 114P Šigita Bietkytė nuo 2017-06-01 atleista iš LŠS vyr. viešųjų ryšių specialistės pareigų.

LŠS vado 2017-06-06 įsakymu Nr. 134P Zacharienė nuo 2017-06-06 atleista iš LŠS G3 skyriaus vyr. mokymo specialistės pareigų.

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS VADAS APDOVANOJO:

Šaulių sąjungos pasižymėjimo ženklų „Už nuopelnus šaulių sąjungai“ (III laipsnio):

Mjr. Mindaugą MILIŲ – Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės vadą.

Janiną NAZAROVIENĘ – LŠS Pulkininko Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Utenos 902-os kuopos būrio vadę.

Birutę MASONIENĘ – LŠS Pulkininko Prano Saladžiaus šaulių 9-osios rinktinės Utenos 902-os kuopos vado pavaduotoją.

SVEIKINAME

Šaulį Egidijų Kurlinką 50-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos ir energijos šauliškoje veikloje.

*Karaliaus Mindaugo šaulių 10-osios rinktinės
Vilniaus šaulių kuopos vadas ir šauliai*

Skyriaus vadą Benių Jarmalavičių 60-ojo, šaulę Valeriją Rapolskienę 70-ojo jubiliejaus proga. Linkime neišsenkančios šauliškos energijos, ilgų gyvenimo metų, sveikatos ir plačios šypsenos.

*Suvalkijos šaulių 4-osios rinktinės Pilviškių
404 kuopos vadas ir šauliai*

Vyriausiąjį mūsų šaulį Vytautą Dailidką garbingo 80-ojo jubiliejaus proga. Linkime Dievo palaimos, sveikatos, ištvermės ir dvasios stiprybės tarnaujant Lietuvos šaulių sąjungai ir Tėvynei.

Šalčininkų 1011-osios kuopos šauliai

Šaulį Vincą Zamarį 60-ojo jubiliejaus proga. Linkime neblėsiančios energijos, sveikatos ir sėkmės.

*Karininko Antano Juozapavičiaus šaulių
1-osios rinktinės vadas ir šauliai*

Šaulius Antaną Maslauską 75-ojo, Joną Leonavičių 60-ojo jubiliejaus proga. Linkime stiprios sveikatos, neišsenkančios energijos pasirinktame šauliškame kelyje, ištvermės ir dvasios stiprybės.

*Vytauto Didžiojo šaulių 2-osios rinktinės Kauno Tvirtovės
203-iosios kuopos šaulių vadas, valdyba ir šauliai*

APIE MUS RAŠO

alytusplius.lt

„Alytuje – vienintelė Baltijos šalyse elektroninė šaudykla“. Rašoma apie vienintelę Baltijos šalyse įsteigtą elektroninę šaudyklą. Alytaus miesto savivaldybės merui Vytautui Grigavičiui, Alytaus sporto ir rekreacijos centro direktoriui Tomui Stupuriui ir Antano Juozapavičiaus šaulių 1-osios rinktinės vadoi Skirmantui Valatkevičiui pasirašius trišalę sutartį moderni 30 tūkst. Eur vertės elektroninė šaudymo įranga prižiūrėti ir naudoti perduota VŠĮ Alytaus sporto ir rekreacijos centrui.

„Giraitės miške pašventintas paminklas partizanams“. Rašoma apie šaulių dalyvavimą Šv. Mišiose Šv. Šventėžio sen., Lazdijų r.) esančio paminklo, skirto 1951 m. gruodžio 28 d. žuvusiems Dainavos apygardos Šarūno rinktinės Mindaugo Tėvūnijos partizanams, šventinime.

ve.lt

„Minima kariuomenės ir visuomenės vienybės diena“. Rašoma apie šaulių dalyvavimą šventėje ir naujų narių priesaiką.

aina.lt

„Panevėžio mieste ir rajone vyks pratybos „Karaliaus kirtis 2017“. Apie gegužės mėnesį vykusias pratybas ir šaulių dalyvavimą jose.

15 min.

„Šaulių sąjungos vadovu tapęs G. Koryzna: turime kurti tinklą tarp emigrantų“. Žinutė apie neeiliniame Lietuvos šaulių sąjungos suvažiavime išrinktą naująjį vadą.

Irytas.lt

„Ukrainos vaikams skirta paramos akcija prasidėjo išskirtiniu koncertu“. Rašoma apie Kaune vykusį koncertą, kurio metu buvo renkama parama Ukrainos vaikų namams.

UŽJAUČIAME

Dėl brolio mirties nuoširdžiai užjaučiame šaulį Algimantą Stankūną.

Sunkią netekties valandą, mirus sūnui, skausmu dalinamės su ilgamečiu šauliu Jonu Matuliu.

Kėdainių P. Lukšio 205-osios kuopos šauliai

Mirus garbės šauliui Leonui Petroniui, sunkią netekties valandą reiškiamo nuoširdžią užuojautą šeimai ir artimiesiems.

Broliai ir sesės šauliai

LIETUVOS ŠAULIŲ SĄJUNGOS NORMINIŲ DOKUMENTŲ SĄVADAS

Eil. Nr.	Dokumento rengėjas/ Dokumento pavadinimas	Pasirašymo arba galiojimo data, registracijos numeris
Pagrindiniai dokumentai		
1.	LR krašto apsaugos ministro įsakymas „Dėl krašto apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 15 d. įsakymo Nr. V-1177 „Dėl Lietuvos šaulių sąjungos statuto patvirtinimo pakeitimo“	2017-05-03 Nr. V-381
Personalo		
2.	LŠS vado įsakymas „Dėl padalinių numeracijos ir pavadinimų tvarkos nustatymo“	2017-05-08 Nr. 130
3.	LŠS vado įsakymas „Dėl LŠS darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareiginės algos pastoviosios dalies nustatymo kriterijų patvirtinimo“	2017-06-02 Nr. 133P
Karinio rengimo		
4.	LŠS vado įsakymas „Dėl vėluokų standarto aprašo“	2017-04-25 Nr. 122
5.	LŠS vado įsakymas „Dėl Lietuvos šaulių sąjungos pirkimų vykdymo ir priežiūros tvarkos aprašo patvirtinimo“	2017-06-07 Nr. 155

**Norite pasidalinti naujienomis,
sveikinimais ar geromis žiniomis?
Parašykite mums!**
redakcija@sauliusajunga.lt



Kaina 1,59 €

